

Peygamberimiz Gençlere Nasıl Davranırdı?

NURİYE ÇELEĞEN

Peygamberimiz Gençlere Nasıl Davranırdı?

NURİYE ÇELEĞEN

PEYGAMBERİMİZ GENÇLERE NASIL DAVRANIRDI?

Copyright © Rehber Yayınları, 2009

*Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'ye aittir.
Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'nin önceden
yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt
sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.*

Editör
Ali BUDAK

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Sayfa Düzeni
Ahmet KAHRAMANOĞLU

ISBN
978-975-6096-99-4

Yayın Numarası
85

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan Matbaası Sarnıç Yolu Üzeri No: 7
Gaziemir/İZMİR
Tel: (0232) 252 20 96
Mart 2009

Genel Dağıtım
Gökkuşuğu Pazarlama ve Dağıtım
Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi
Mahmutbey/İSTANBUL
Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Rehber Yayınları
Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20
www.rehber yayinlari.com

İÇİNDEKİLER

Sizler Gençtiniz.....	7
Genç Nasıl Sever?	11
Medine'nin İslâmına Vesile Olan Genç	15
Genci Ağlatan Sure	19
Genç Korkar Mı?	22
Genç Nasıl Kahraman Yapılır?.....	24
Müşriklere Kur'ân Okuyan Genç.....	27
Firavunu Kim Öldürdü?.....	30
Zorla Evlilik Olur Mu?.....	36
Randevuda Ne Kadar Beklenir?.....	39
Kur'ân Sayfalarını İlk Toplayan.....	41
Hadisleri İlk Yazan.....	43
Küfre İlk Kılıç	45
İlk Ok Atan	48
İlk Ev.....	51
İlk Bekâr Evi.....	54
Mescidin Yeri.....	56
Hukukta İlk Kıyas	58
Kalbi Nurlandırılan Genç	60
Günah İçin İzin	62
Genç Kıza Dua	66
Orucu Kabul Olmayan Genç Kızlar	70
Gencin Evlilik Problemi	72
Allah Korkusundan Ölen Genç	76
Gelini Unutan Genç.....	78
Cömert Genç.....	81

Rızık Nasıl Kazanılır?.....	83
Gençler Birbirlerine Bakarken.....	86
Peygamberden Kıyas İstedi	88
Ateşle Dağlanan Genç	90
Babayla Karşı Karşıya	94
Krala İslâm'ı Anlatan Genç	97
Babası Cehenneme Atmak İstiyordu.....	99
Allah'ın Cevap Verdiği Genç Kız.....	101
Evlilik Öncesi Görüşme Nasıl Olmalı?	103
İstihbarat Toplayan Genç	105
Gençleri Dinleyen Hz. Muhammed.....	108
Genç İçki İçince	111
Hz. Ömer'i Değiştiren Gençler	113
Gençten Dinlenen Kur'ân	116
Evlilik Tebriği Nasıl Olmalı?	119
Evlilikte Tercih.....	121
Gencin Güldüren Fiziği.....	124
Davranışını Allah Beğendi	126
Kütük Ağlarken	129
Okla Yaşamak	132
Genci İmam Yaptı	135
Anneyi Kızdıran Genç.....	137
Peygamberi Ağlatan Gençler	140
Gençler Niçin Ağlardı?.....	143
Genç Cehennemden Nasıl Korunur?	145
Öğretilmiş Genç.....	147
Baba ile Oğullar Aynı Mezarda	149
Gence Tavsiye Nasıl Olmalı?	152
Gençler Nasıl Eğlenmeli?.....	154
Bir Gençle Girdi Mekke'ye.....	156
Yirmi Yaşında Vali.....	158
Son Görev.....	160
Ve Onlar Gençti.....	163
Son Söz.....	165

SİZLER GENÇTİNİZ...

Bir ürkek zamanın demindeydiniz. Çabuk kanat çırpan bir dönemin koynunda. Bir bahar büyüsunün henüz çiğ düşmemiş tomurcuğunda.

Sizler gençtiniz...

Hızlı bir zaman ırmağının başındaydınız. Coşkun bir denizin ilk dalgasında, bir sevda şarkısının ruhlara ilk vuran bestesindeydiniz...

Sizler gençtiniz...

Kimi zaman garipsedik hallerinizi. Unuttuk kendimizin de o sırlı yollardan akıp geldiğimizi ve eleştirdik sizleri.

Düşünemedik, sizler gençtiniz....

Kimi zaman da ulaşamadık dünyanıza, uçurumlar açtık aramızda. Kaçırdık sizleri dünyamızdan, ittik yalnızlık koylarına. Hayal düşlerinize kavak yeli dedik. Yüksek hedeflerinizin sarsıntılarını deli doludur, gençtir durulur diye bekledik. Ve bir isim verdik kendimizi savunurcasına sizlere: Ergen...

Oysa, sizler gençtiniz...

Bir anda elimizdeki, avucumuzdaki çocuğun büyümesini fark edemedik. Belki de sizleri hep çocuk görmek istedik. Birden büyümenizden şaşkına dönüp, sizleri şaşkına çevirdik.

Kabullenemedik, sizler gençtiniz...

Aktif ruhunuzu ve büyük enerjinizi kanalize edemedik. Yanlış yapar diye korktuk, dizginlemek istedik. Tecrübesi yoktur dedik, korumak istedik. Henüz toydur dedik, kapasitenizi engelledik.

Bilemedik, sizler gençtiniz...

Bu çalışma siz gençlere davranışlarımızda bizim bilemediklerimizi tespit etmek istedi. Bu tespitin neticesinde siz gençlerle yaşadığımız problemlerin temelinde O'nu (sallallahu aleyhi ve sellem) yeterince tanıyamamış olmamızı tespit etti. Çünkü O'nun (aleyhissalâtu vesselâm) yanındaki gençlerin problemi olmamıştı. Onlar gençliğin beraberinde getirdiği bunalımları yaşamamış, belki hafif atlatmışlardı. O'nun (aleyhissalâtu vesselâm) yanındaki hiçbir genç intihar etmemişti. O'nun (aleyhissalâtu vesselâm) yanındaki hiçbir genç komplekse düşmemiş, günümüz gençliğinin yaşadığı olumsuzlukların çoğunu yaşamamıştı.

O'nun (aleyhissalâtu vesselâm) yanı hep gençlerle dolu olmuştu. O, İslâm'ı gençlerle dünyanın dört bir yanına ulaştırmıştı.

Bu gerçeğin en güzel göstergesi, ilk Müslümanların yaş ortalamalarının yirmili yaşlar olmasıydı.

Bu çalışma 15 ve 25 yaş grubundaki gençlerle peygam-

berimizin ilişkilerini ele almaktadır. Çünkü bu yaşlar insanın en verimli ve en problemlı hayat dönemleri olan gençliğini içermektedir.

Bu kitap, bir umudun duasını, bir arzunun isteğini taşımaktadır.

Gençlere davranışın en doğrusunu, en doğrudan göstererek, O'nu (aleyhissalâtu vesselâm) tanıma gayretinde bir adım olmanın umudunu...

Hayatın en güzel, en verimli anlarını istifadeli kullanmak için sevgili Peygamberimiz'e (aleyhissalâtu vesselâm) uzanan bir el olup, Ona (sallallâhu aleyhi ve sellem) tutunmanın arzusunu...

Nuriye ÇELEĞEN

Üsküdar

GENÇ NASIL SEVER?

Veda tepelerinde veda ettiler tüm ayrılıklara. Mekke ağ-larken, Medine gülüyordu.

Her şey sevgiyle mest olmuş, Ona koşuyordu.

Medineliler de koştu.

Talha, bu koşanlardan biriydi. Yepyeni bir filiz. Hani derler ya “kanı deli, canı tez,” canlardan bir can. Deli kan-lılardan bir delikanlı...

Yaşı yirmilerde... Dünyalık aşkların yaşandığı o dem-lerde tüm sevdalardan vazgeçerek ona koştu.

Onu görünce bir nura kavuştuğunu sandı. Görünce vuruldu ve tutundu ona. Doya doya öptü emsalsiz elle-rinden. Tuttuğu ellerden kopmak ve onu bırakmak iste-miyordu.

Onu, kalbinin gizliliklerine götürmeyi arzuladı. Sevgisinin yollarında adım adım gezdirmeyi, sevgi adına söylen-memiş en güzel kelimeleri ona fısıldamayı istedi. Tüm kalbinin

dilini bir söz edip sunmayı düşündü. Ebedi tutunduğu el-lerden tutarak sevgisinin tüm heyecanıyla sordu:

“Emret ey Allah’ın elçisi emret! Ne istersen yapayım?”

Rahatlamıştı...

Sevgisini bohçalayıp koymuştu önüne. Yirmilik bir delikanlıydı. Gençlerin sevgi ispatlaması hep böyle olmaz mıydı?

“Söyle! Senin için ne yapayım?”

Onlar gençti. Dağları delebilir, mecnun olup çöllere düşebilirlerdi.

Sevgiyle coşan gencin sevgi deryasına kim bent kurabilirdi? Peygamberimizin hoşuna gitmişti bu her kelimesi sevgiye banmış cümle. Şaka yaparak dedi:

“Git, babanı öldür!”

Talha ok gibi fırladı yerinden. Hiç tereddüt yaşamadı. “Neden öldüreyim, ne yaptı, suçu ne?” demedi. Sevgisi gibi coşkuyla fırladı. Gençliği gibi hızla aktı yerinden.

Bir gencin sevgisinden tutulunca neler yapılmazdı ki? Gencin sevmesi de başkaydı. Heyecanı da...

Sevince tam seviyordu genç. Bağlanınca tam bağlanıyordu. Her şeyi saftı onların.

Sevdi Talha. Her şeyi feda edercesine sevdi. Her şeyden veda edercesine sevdi. O sevgiyle fırladı yerinden hiçbir şey düşünmeden.

Talha kapıdan çıkarken, sevgili Peygamberinin,

“Dur!” seslenişiyle durdu. Peygamberimiz, peygamber sevgisiyle dopdolu olan genci kucakladı ve buyurdu:

“Dur! Ben baba ile evladı birbirine düşürmek için gönderilmedim.”

Onun dostlarının söylediği bir cümle vardı:

“Anam, babam sana feda olsun ya Resûlallah!”

Genç Talha da ana babasını feda eden bütün sevenleri gibi, her şeyini fedaya ne denli hazır olduğunu göstermişti.

Belki de Talha iman imtihanında sevgi sınavını vermişti. “Beni her şeyden çok sevmedikçe hakiki iman etmiş olmazsınız.”

Talha, imanın hakiki sevgisine ulaşmıştı besbelli...

Kısa bir süre sonraydı. Bir kış günüydü. Hava oldukça soğuktu. Talha bin Bera hastaydı. Peygamberimiz genç Talha’sını ziyarete gitti. Onu görünce, Talha’nın başka diyarlara göç edeceğini anladı. Ailesine,

“O vefat edince beni haberdar ediniz.” dedi.

Talha da, sevgili Peygamber’i yanından ayrılınca vasiyetini yaptı.

“Öldüğüm zaman, beni Rabbime çabuk kavuşturun. Hemen gömün. Allah Resûl’ne haber vermeyin. Yahudilerin ona suikast yapmalarından korkarım.”

Peygamberimiz Talha’sının yanından ayrıldıktan hemen sonra karanlık çökmüştü. Talha ötelere kanat çırpı. Talha’nın ailesi hemen oğullarının dediğini yaptılar.

Talha’nın ölüm haberi Peygamberimize sabah verildi. Kalplerin sevgilisi, halkla beraber Talha’nın kabrinin başına gitti. Saf tuttu, el bağladı sevgili Talha’sı için. Sonra

Talha'nın kendisine sevgisi gibi berrak bir dua ile gitti Rahman'ın kapısına:

“Ey Allah'ım! Yüzüne güldüğün, onun da sana güldüğü halde Talha ile mülaki ol (kavuş).”

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *gençleri severdi; gençler de Onu.*

Onun gençlerle iletişimde en önemli unsur sevgiydi.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu..*

Sevgisinden tutulan gencin yapamayacağı fedakarlık, başaramayacağı hiçbir şeyin olmadığını.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

*Seven gencin, itaat edeceğini. Seven gencin, başaracağını...Seven ve sevilen gencin, hedefe ulaşacağını...*¹

---

¹ Bkz.: İbn Sa'd, *Tabakat*, 3/504; İbnu'l-Esir, *Üsdül-Gabe*, 2/232; Kenz, 7/50.

MEDİNE’NİN İSLÂMINA VESİLE OLAN GENÇ

Medine’den on iki iman etmiş kalp Mekke’ye Peygamberini görmeye geldi. Allah’a ve Resûlü’ne “evet” diyen on iki el, ellerinden tuttu Peygamber’in. Kalplerinin bağıni elleriyle tescil ettiler. “Birinci Akabe Biati” dendi on iki elin Peygamber eline tutunmasına.

Medineliler kendilerine dini öğretmesi için Peygamberimizden bir öğretmen istediler. Peygamberimiz genç, yakışıklı ve yumuşak başlı Mus’ab’ını verdi onlara.

Yirmi beş yaşındaydı Mus’ab, Peygamber’i için Medine’yi hazırlamaya gittiğinde. Gidişinin üzerinden bir yıl akıp gitti. Mus’ab bir yıl anlattı Medinelilere İslâm’ı. Kimi zaman kovuldu, azarlandı; kimi zaman kızıldı, bağrıldı. Genç öğretmen tüm bunlara yumuşaklıkla cevap verdi. Kızana gülümsedi, nefretle bakana sevgiyle baktı. Kendinden yüz çevirene, şefkatle el uzattı.

Mus’ab, Medine’ye şefkatini, sevgisini, merhametini, sabrını akıttı bir yıl boyunca. Bir yılın sonunda Medinelilerle

Peygamberini ziyaret için yollara düştü.

Yine bağlılıklarını, bağlantılarını bildireceklerdi Resûl'e. Mekke'den on iki kişi ile ayrılan genç Mus'ab, bir yıl sonra yetmiş iki iman etmiş yürek ile döndü Peygamber'inin huzuruna. Sevgiyle bereketlenmiş iman gülleri uzattı o en çok sevilene. Eğitim bağında bir yılda yetmiş iki başak derlemişti. Medine'yi sokak sokak, ev ev, kalp kalp Peygamber'inin gelişi için hazırlamıştı.

Bir yıl sonrasında Peygamber'i de geldi Medine'ye. Her şey çok hızlı gelişiyordu. Bir yıl içerisinde sanki asırlar devşi-riliyordu. Zaman toplanıp bükülüyordu adeta Medine'de.

Allah Resûlü bir yıl sonra da Bedir'deydi. İslâm'ın bu ilk savaşında İslâm'ın ilk sancaktarıydı Mus'ab ve yirmi yedi yaşındaydı.

Zaman sabırsızlıkla kıvrınarak asırlık dürülmelerle döndü bir yıl içerisinde.

Bir yılın sonunda da Uhud'daydı İslâm ordusu. Mus'ab yine sancaktardı.

Uhud'da zafer ile mağlubiyet aynı anda yaşandı. Mus'ab zaferin verdiği coşkuya kapılmadan Peygamber'ini gözetlediği yerden ayrılmamıştı. Yalnızdı. Bu yalnızlığı fırsat bilen biri Mus'ab'ın kolunu kanadını uçurdu bedeninden.

Savaş bitmişti...

Uhud yüreklerine bir hicran yumağı gibi dürülüvermişti. Peygamberimiz sevgili Mus'ab'ının başındaydı. Sanki Peygamberini korumak uğrunda dört parçaya ayrılmış, kolları her yerden onu sarmak istercesine kopartılmış Mus'ab'ının yanındaydı.

Ayrılığın sam yeli esiyordu tüm gönüllerde. Yağmur bulutları vardı gözlerde... Çoluk çocuk, kadın kız Uhud'a akıyordu.

Uhud kayıp meydanı olmuştu. Uhud haşır meydanı olmuştu. Herkes bir sevdiğini, bir tanıdığını, bir can dostunu görüyordu adım başı. Parçalanmış, kan revan içinde.

Yüreği yanmayan, gözü yaşarmayan, her ocaktan bir şehidi olmayan yok gibiydi. Herkes şehitlerini arıyordu. Analar kuzularını, çocuklar babalarını, eşler gönül yoldaşlarını arıyordu. Peygamberimiz de sevgili dostlarını. Allah Resûlü, genç öğretmeni Mus'ab'ın baş ucundaydı. Baş toprağa yapışmış gibi duran yakışıklı başa baktı hüznle.

Güzel yüzünü neden toprakla örtmek ister gibi gömmüştü yere Mus'ab? Şehitler ölmezdi ya. Neler hissediyordu Mus'ab'ı? Neydi çekindiği, neydi gizlemek istediği? Allah Resûlü sevgili Mus'ab'ının mana âlemindeki hislerinde dolaştı. Mus'ab'ının hislerini fısıldadı çevresine.

“Dikkat ettiniz mi? Mus'ab, kesik başını adeta toprağa gömmek istercesine yere yapıştırmış. Sebebini bilir misiniz?”

Başları öne eğik,

“Allah Resûlü bilir.” dediler, merakla cevabını bekleyerek.

Mana âlemlerinden haber uçurdu Allah Resûlü, yürekleri yangına dönmüş dostlarına:

“Allah ona, ‘Ey Mus'ab! Benim elçimi, sevgilimi Uhud'da kime emanet edip de geldin?’ derse verecek cevabı yok. Bu yüzden mahcup. Mahcubiyetinden dolayı başını toprağa gömmüş.”

Mus'ab bağılılığını ölüm ötesinde de gösteriyordu. Allah Resûlü'nün yolunda nöbettardı. Yalnız kalmış, onun yolunu düşmanlara karşı koruyamamıştı. Onun yolunda can vermişti, ama yine de mahcup tu Mus'ab.

Sevgili Peygamberi, yakışıklı Mus'ab'ını uzun uzun yaşlı gözlerle seyretti. Genç Mus'ab, vazifesini başarıyla tamamlamıştı. Hüzün ayrılıklar içindi.

Mus'ab Uhud'da kaldı.

Mus'ab Uhud'du, Uhud Mus'ab'tı. Uhud denince akla hep Mus'ab geldi. Uhud'dan söz edilince hep Mus'ab'ın olmayan kefeni, açıkta kalan otlarla örtülen genç bedeni hatırlandı. Hatırlara Uhud düşünce, Uhud'u kuşatan Mus'ab yüzlü melekler kanat çırpıtı hayallerde.

Uhud Mus'ab'tı, varlığını yok ederek kazanmıştı Uhud olmayı.

Mus'ab, Uhud'da sevgili Peygamber'inden ayrıldığında henüz otuzunu yakalayamamış gencecik bir candı.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

*Bir genç, öğretmen olursa, öğretmeye azmederse neler yapabileceğini... Ve istikbalin, genç öğretmenlerin yürekleriyle şekilleneceğini...*²

---

² Bkz.: İbn Sa'd, *Tabakat*, 2/42.

GENCİ AĞLATAN SURE

15-16 yaşlarındaydı. Genç yüreği büyük aşkların heyecanı ile doluydu. Yücelerden âyet âyet inen kelimelerin aşığı olmuştu. Bu aşk ona küçücük yaşında, Kur'ân'ın eşsiz kâpılarını aralamıştı.

O, Rabb'inin kelimelerinden ezel ve ebed sayfalarını okumaya çalışıyordu.

Kainat bir kitaptı, satır satır okuyordu. Kur'ân en büyük hazineydi, şifrelerini harf harf, hece hece çözüyordu.

Ah şu Nasr suresi...

Aklını alıp gidiyordu onun. Okudukça ağlıyor, ağladıkça sevgilisini düşünüyordu.

“(Ey Resûlüm!) Allah'ın zaferi ve Mekke'nin fethi gelip de...”

Gerisini getiremiyordu. Ayrılığın hüznü oturuyordu içine. Hasretin soğuk yeli dokunuyordu genç tenine.

Nasr suresi...

Kalbine düşen bir kor olmuştu, yakıyordu onu. O yakışla tekrar tekrar okuyordu:

“İnsanları, Allah’ın dinine bölük bölük girerlerken gördüğün zaman...”

Gündüzünü gece eyleyen Nasr suresi, sevdasını dağılayan bir kıvılcım olmuştu. Yaktıkça yakıyordu, yandıkça ağlatıyordu onu. Yalnızlığa kaçıyor, salıveriyordu gözyaşlarını Nasr suresinin ince gizliliklerine.

“Artık Rabbini hamd ile tesbih et...”

Bir ayrılık haberi vardı bu surenin şifrelerinde. Sevgiliden ayrılık vakti gelmişti.

Yine yalnız bir köşeye kaçıp gözyaşlarını yanık yüreğine bir ferahlık umuduyla akıttığı günlerden bir gündü.

Arkasından uzanan bir elin ferahlığı ile kendine geldi. Sevgilisi karşısındaydı ve sevgiyle sarmıştı omuzlarından.

Şefkatle sordu genç Abdullah’a:

“Ey Abbas oğlu, neden ağlıyorsun?”

Amcaoğlu cevap verdi âlemlerin sevgilisine:

“Nasr suresi” dedi.

Boğazına oturan bir hasret düğümünü gözyaşları ile ıslatıp çözerek devam etti:

“Bu sure beni ağlatıyor. Bu sure sizin dünyadan ayrılık haberinizi veriyor.”

Doğruladı sevgili.

Veda vakti gelmişti. Genç bir yürek herkesten önce almıştı o haberi Nasr suresinden. Çünkü o, Kur’ân’ı en iyi anlamak için dua almıştı Sevgili’den.

Gençlerin çoğunun dua isteği dünya için olurken, Abdullah dinde anlayışlı olmak için dua istemişti sevgili Peygamber'inden.

Dua kabul olmuş ve Abdullah genç yaşta en büyük âlimler arasına girmişti.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

Basit fikirli ve basit düşünceli kişilerin sorunlu olacağını, bu kişilerin hayatın gündelik basit konularına takılacağını; zirveleri hedef edinmiş gencin, küçük çakıl taşlarıyla uğraşmayacağını, onlara bakmayacağını, onlara takılmayacağını çok iyi biliyordu.

Onun için O, (aleyhissalâtu vesselâm), her zaman gençlere sonsuz ufuklar, büyük gayeler gösterdi.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu..*

Hedef büyük olursa, koşunun zor ve bir o kadar da zevkli olacağını.³

---

³ Bkz.: İbn Hacer, *el-İsabe fi Marifeti's-Sahabe*, 2/333.

GENÇ KORKAR MI?

Hendek savaşının en dehşetli anlarıydı. Müşrikler küfürleri gibi dehşet ve şiddet saçmaktaydılar.

Karanlığın gözlerdeki nuru çarşaf çarşaf sarıp örttüğü, soğuşun iliklerde dayanmayı dondurduğu bir andı. Korku, genç dünyasına pervasız bir düşman gibi sızdı. Savaşın dehşetini ilk kez hissettiği genç ruhu, çocukluktan delikanlılığa yeni uzandığı hayatında korkmaktan korktu. Cesaretin korkuya yenik düşeceğini sezer gibi oldu. Ölümü ensesinde duydu. Korku bu olmalıydı. Bütün bunlar bir anlık geçici duygulardı.

O yine de can dostuna sığındı. 15-16 yaşın gençlikle çocukluk, delikanlılıkla toyluk sarmalında yalpalayarak gitti Peygamber'inin yanına. Tüm karanlıklardan kaçarcasına sığınmak, korkusunu yatıştırmak, bir ana sinesi gibi kendini güvende hissetmek için Onun kucağına attı kendisini. Gençliğe tam tutunamamış, çocukluktan kurtulamamış duygularının tüm masum düşüncelerini saçtı Peygamber'ine.

El aman der gibi el uzattı ona:

“Ey Allah’ın Resûlü! Canlarımız ağızımıza geldi. Okuyacağımız bir dua yok mu?”

“Var!” dedi Peygamberi genç sahabîsine.

Dualar döküldü küfrün karanlık perdelerine. Kahır oklarıyla Rabbine ulaşan duayı tüm dostlarının da yapmasını tembih etti.

Peygamberinden dua dilenen genç Ebû Said el-Hudrî, aldığı duayı korkudan canı ağızına gelmiş minik bir kuş gibi çırpınan kalbiyle okuyarak tüm dostlarına ulaştırdı.

Tüm dostlar genç arkadaşları gibi el açtılar en büyük sığınağa:

“Ya Rab! Düşmanın hücum edebileceği açık yerlerimizi kapat. Bizi bütün korktuklarımızdan emin eyle.”

Dua okları sardı müşrikleri dört bir yandan. Şiddetli bir fırtına düşman karargâhını alt üst etti. Delikanlının Peygamberinden istediği dua, müşrikleri tekrar Mekke yollarına savurdu.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

*Gencin korkabileceğini, onun daha çocukluktan yeni kurtulmaya çalıştığı birini olduğunu.*⁴

⁴ Bkz.: Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, 3/3.

GENÇ NASIL KAHRAMAN YAPILIR?

Mekke'ye ayrılık ateşi düşmüştü o gün. Hüzün dolaştı engebeli dar sokaklarında. Hasretle kavruldu, ayrılıkla iki büklüm oldu Mekke.

Mekke'nin dağları, sabırlı bir kahırla sabrettiler bu ayrılığa. Hira bağına bastı ayrılık yolcularını. Yüreğinde sardı sarmaladı günlerce. Örumcek ayrılıklara ördü ağını, müşriklerle sevgilinin arasını ayırmak için bin bir kahırla. Güvercin ayrılığın acısını hissedip koştu ayrılık bekçiliğine. Dağ, taş, kurt, kuş bu ayrılıkla yandı kavruldu. İçin için kan ağladı Mekke.

Allah Resûlü ayrılıyordu Mekke'sinden, doğduğu yerden. Yaşlı Mekke'nin nefesi durdu, zamanın soluğu kesildi. Tarihin dermanı bitti bu ayrılıkla.

Hiçbir ayrılık bu kadar kutsal olmamıştı ve hiçbir ayrılık bu kadar kalbi peşi sıra yollara dökmemişti.

Ayrılık döküldü çöllere kor kor. Hasret kapladı Mekke'yi buram buram.

Bu kutsal ayrılığın yol arkadaşı orta yaşlı Hz. Ebû Bekir'di.

Mekke boyutunda ise bir genç vardı.

Onun görevi ayrılığın tüm ağırlığını kucaklamaktı. Peygamberi için ölüme yattığında yaşı on yediydi.

Sevgili Peygamberinin yatağında genç Ali vardı o gece. Kalplerdeki karanlık, gecenin siyah çarşafı olmuştu sanki. Mekkeli müşrikler, biraz ötede gecenin kara yaşlı örtüsünü atmasını bekliyordardı.

Ali, gencecik bir candı.

Bekliyordu...

Kapkaranlık bir gece... Korku geceye sinmiş, nefret gecenin karanlığı olmuştu.

Gece kadar karanlık ruhlı, azgın müşrikler kapıda, ölüm başucundaydı.

Müşrikler sabahı bulmak için gecenin kara peçesini atmasını bekliyordardı.

Gece, korkuyla çekildi müşrikler ile genç Ali'nin arasından.

O gün güneş, Mekke ufuklarında acıyla doğdu, buruk, hüznü.

Müşrikler, güneşin solgun ışıkları Mekke'yi sararken girdiler içeri.

Karşılarında Peygamber yerine on yedilik Ali'yi buldular.

Peygamberini sordular ondan. Genç delikanlı, Peygamber ahlâkıyla ahlâklanmıştı. Ser verir, sır vermezdi asla.

Müşrikler ondan hiçbir şey öğrenemediler.

Üç gün daha kaldı Ali, onsuz Mekke'de. Peygamber'inin kendisine emanet ettiği emanetleri sahiplerine tek tek teslim etti. Sevgili Peygamberini öldürmek için müşriklerin kendi aralarında toplayıp da, "Emin" dedikleri zata emanet olarak bıraktıkları emanetleri verdi genç Ali.

Mekke'de onsuzluğa üç gün dayanabildi. Ve sevgili Peygamberinin arkasından düştü ayrılık yollarına. Uzun bir yolculuktu tüm gurbet yolculukları gibi. Uzun olduğu kadar da yorucu bir yolculuktu. Genç Ali'nin tüm gençlik gücünü bitirmişti bu yolculuk...

Kuba'da kavuştu sevgili Peygamber'ine. Genç Ali'sinin halini görünce Peygamberimiz ağlamaktan kendisini alamadı. Şefkat pınarından damlalar düştü Ali'sinin yorgun bedene. Yorgundu delikanlı, bitkindi, ayakları şişip patlamıştı. Tüm meşakkatler ayaklarından yol bulup dışarı vurmıştu sanki. Gençecik yaşında her şeyi bırakıp gelen bu gencin ayaklarının altını mübarek eliyle mesh etti Allah Resûlü.

Şâfi ismi hemen yetiştirdi imdada. Genç bedende yorgunluktan ve acıdan eser kalmamıştı.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Kendisine güvenilen ve güven duygusu verilen gencin ne denli kahramanlıklar yapacağını.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Kahramanların, kahramanca verdiği görevlerle, gençlerin kahraman olacağını...⁵

⁵ Bkz.: İbnü'l-Esir, *Üsüdü'l-Gabe*, 2/460; Halebi, *Sire*, 2/233; İbn Sa'd, *Tabakat*, 8/18. Olaylarda geçen kişilerin yaşları kaynaklar arasında birkaç yaş fark edebilmektedir.

MÜŞRIKLERE KUR'ÂN OKUYAN GENÇ

Peygamberimizin etrafında yıldız yıldız oturuyorlardı. Tüm yıldızlar Güneş'e doğru dönmüş, onu dinliyorlardı.

Yıldızlara sordu sevgili Efendimiz (aleyhissalâtu vesselâm):

“Müşriklere açıktan Kur'ân okuyabilecek var mı?”

Bir genç hemen,

“Ben” diye atıldı.

Peygamberimiz sorusunu üç kez tekrarladı. Her defasında genç, aynı cevabı verdi.

Aslında peygamberimiz bu gencin okumasını istemiyordu. O yirmi üç yaşında bir delikanlıydı ama oldukça zayıf ve çelimsizdi. Hem de müşriklerin itibar etmeyecekleri bir soydandı. Çobandı. Kibirli müşriklerin küçük göreceği birisiydi.

Peygamberimizin müşriklere kimin Kur'ân okuyabileceği sorusuna bu gencin dışında kimseden cevap çıkmamıştı. Çünkü Mekke döneminde müşriklere Kur'ân okumak de-

mek, her şeyi göze almak demektir. Fakat o zayıf ve küçük bedenine bakmadan coşkuyla kabul ediyordu bu görevi .

O, biliyordu bedenini okumayıp, kalbini okuduğunu. Cesaretin vücutta olmayıp yürekte olduğunu.

Müşriklerin toplu olduğu bir yere gitti. Rabbinin kelamını okumaya başladı.

“er-Rahmân...”

Tokatlar, tekmeler, tükürükler, küfürler hemen gelmeye başlamıştı. Aldırış etmedi. Okumaya devam etti. Onlar da dövmeye devam ettiler.

Müşrikler çılgına dönmüşlerdi. Bilhassa Ebû Cehil delirmiş gibiydi. Hiçbir şey delikanlıyı susturamıyordu. Rahmân suresi bittiğinde, genç yaştaki Abdullah İbn Mes’ud’un yüzü gözü parçalanmış her yerinden kan damlıyordu.

İbn Mes’ud, Peygamberimizin ve arkadaşlarının yanına döndü. Kan revan içindeydi. Onlardan korkmadığını dilendiriyordu:

“Vallahi benim gözümde, Allah’ın düşmanları arasında bunlardan daha basit olanı yoktur. İsterseniz yarın da gidip aynı şeyi yapayım.”

Bilhassa Abdullah İbn Mes’ud’un Ebû Cehil tarafından parçalanmış kulakları dehşet vericiydi. Adeta duymak istemediği kelamı kendine duyuranın kulaklarını kopartmak istemişti.

Gencin, kan revan görüntüsü Peygamberimizi tebesüm ettirmişti. Her yerinden kan damlayan görüntüsüne sevgili Peygamberinin tebesümü genci mahzun etmişti.

“Ey Allah’ın Resûlü! Halime niçin gülüyorsunuz?” diye sordu.

Sevgili Peygamberi Rabbinin göstermesi ile Ebû Cehil’in, kan revan içinde bırakıp küçümsediği bu küçük zayıf ve sıska çoban tarafından öldürüleceğini görmüş, istikbaldeki bu görüntüye gülümsemişti.

***

O (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Maddenin değerinin olmadığını. Kıymetin onun arkasındaki manada olduğunu. O, yanındaki gençlere bunu iyi öğretmişti.

Onun (aleyhissalâtu vesselâm) yanındaki gençler ‘dış’ ile uğraşmadılar. Maddeyi esas almadıkları için maddi hiçbir şeyi büyük görmediler. Onlar her şeye

“Biz varız! Biz yaparız!” diye atıldılar.

Korkmadılar, geride kalmadılar.

Başardılar.

Rahatlarını ve egolarını düşünmediler, Rablerinin rızasını düşündüler ve kazandılar.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Muvaffakiyete ancak bu şekilde gidileceğini...⁶

⁶ Bkz.: İbnü'l-Esir, Üsdü'l-Gabe, 3/257.

FİRAVUNU KİM ÖLDÜRDÜ?

Bedir koydular korkusuzca ölüme gitmenin adını. Bedir aslanı olabilmek için pek çok genç yarıştı.

Gençliği yakalamaya çalışan pek çok çocuk, kendini genç gösterip savaşa gitme iznini alabilmek için uğraştı. Bedir, gençliğe uzanmak isteyen pek çok çocuğun hicranı ve hayal kırıklığı oldu.

Onlardan ikisiydi Muaz İbn Amr İbn Cemuh ile kardeşi Muaz İbn Afra. 15-16 yaşlarında Peygamber sevdalısı iki kardeş... Şanslılardı, Bedir'e gidiş için genç kabul edilebilmişlerdi.

Bedir can pazarıydı. Havada uçuyordu kollar kafalar. İki genç kardeş umursamıyordu bütün bunları. Kesilen ellere, kopan bacaklara, gözleri önünde başlardan ayrılan vücutlara aldırış etmeden kılıç sallıyorlardı. Onlar başka bir hayalin bulutlarında gezinmekteydiler.

Aradıkları birisi vardı. Aht ettikleri bir düşman, kahır et-

tikleri bir azılı. Allah sevgilisini en çok inciten ve en çok üzen bir zavallı, bir karanlık adam.

İnsanlığın en karasını arıyordu iki aydınlık yürek.

İki kardeş birbirlerinden habersiz aynı düşlerdeydiler. İkisi de hayatlarında hiç görmemişlerdi bu karanlık şahsı. Medineli iki genç onu en iyi kimin tanıyacağını hemen buluverdiler. Bu sevda ile iki kardeş birbirinden habersiz yavaşça sokuldular Abdurrahman bin Avf'ın yanına. Önce kardeşlerden Muaz İbn Amr İbn Cemuh sordu:

“O kim?”

Abdurrahman bin Avf gence sordu:

“Ne yapacaksın?”

Genç, imanlı yüreğini açıkladı Abdurrahman bin Avf'a:

“Allah'a söz verdim. Allah Resûlü'nün bu düşmanını görürsem öldüreceğim.”

Abdurrahman bin Avf elini karanlık şahsa doğru uzatarak Peygamber'in “Bu ümmetin firavunudur.”⁷ dediği kişiyi işaret etti.

Çok geçmemiştii ki diğer kardeş Muaz İbn Afra da sokuldu Abdurrahman bin Avf'ın yanına. O da aynı kişiyi soluyordu, aynı heyecanla dedi:

“Bana onu göster.”

Abdurrahman bin Avf belki de iki gencin hayallerini bozmamak için ona da gösterdi bu zavallı şahsı.

O tarafa yönelen iki kardeşin yolları karanlık adamın yanında birleşti. Birisi ilk hamleyi, diğeri ikinci hamleyi

⁷ Bkz. İbn Hişam, *Sire*, 2/280-287; İbn Kesir, *el-Bidaye*, 3/350.

yapmıştı. İki metreye yakın boyu ve büyük cüssesi ile yere serilmişti karanlık adam. Genç kardeşlerden biri ise ağır yaralanmıştı.⁸

Sevinç dalga dalga yayıldı Bedir’de. Karanlık adamın ölüm haberi Hz. Peygamber’e ulaştırıldı.

Sevinç dolu iki genç Efendimizin huzuruna vardılar. Onu öldürdüklerini söylediler. Allah Resûlü onlara sordu:

“Hanginiz öldürdü?”

Heyecanla ikisi de “Ben” dedi.

Peygamberimiz sordu:

“Kılıçlarındaki kanı sildiniz mi?”

İki delikanlı da henüz kılıçlarındaki kanı silmemişlerdi. Belki de onun için vakit bile bulamamışlardı. Peygamberimiz her iki gencin kanlı kılıcına baktı. Her ikisi de kanlıydı. Demek ki her iki kılıç da karanlık adamda bir gedik açmıştı. Peygamberimiz gençlere dedi:

“Onu ikiniz öldürmüşsünüz.”

İki genç, karanlık adamı ölüm çukuruna devirmişti ama o hala hayattaydı. Küfrün kara adamının ölümü kolay olmamalıydı. Can çekişiyordu. Bu ölümden bir başka gencin de hissesi olmalıydı. Küçümsediği bir genç. Küfrün en önemli göstergesi olan kibir ve sınıf farkını hayatı boyunca esas almış, fakiri fukarayı küçümsemiş bu karanlık şahsa son darbeyi, o küçümsediği gençlerden birisi vurmaliydi. Öyle vurmaliydi ki bedeninden önce gururunu öldürmeliydi. Öyle vurmaliydi ki cesedinden önce gururu ayaklar altında çiğnenmeliydi.

⁸ İbn Hişam, *Sire*, 3/105; İbn Kesir, *el-Bidaye*, 4/53-54; Zehebi, 1/346.

Son darbeyi küçümsemediği bir çoban vurmalıydı. Çünkü Allah Resûlü'ne de bu düşüncelerle iman etmekten kaçınmış, her vesile ile de bunu açıklamıştı.

O gün onu arayan Medineli iki gencin dışında bir genç daha vardı. Karanlık şahsı çok yakından tanıyan bir genç. Onun her türlü hakaret ve küçümsemesine maruz kalmış bir genç.

İbn Mes'ud, onu bulmakta zorlanmadı. Mekke'yi kendilerine zindan eden adamı, dünyaya hırıltılarla tutunmaya çalışırken buldu. İbn Mes'ud'un bir kez daha imanı arttı, kılıcını ayakları altındaki karanlık adamın kafasına indirmeden önce o günler geçti gözlerinin önünden.

Kabe'deydi. Rahmân suresini okuyordu. Rahmetten kopmuş karanlık adam, Rahman'ın kelamını dinlemeye tahammül edememiş, onu dövmüş, kulaklarını tutup kanatmıştı. Perişan bir haldeydi. Ana kucağına koşar gibi Allah Resûlü'nün merhamet kucağına koşmuştu.

Yüzü, kulakları parçalanmış, kan damlıyordu. Görünüşü vicdanlara kan damlatacak bir haldeydi. Şefkatli Peygamberi genç İbn Mes'ud'u görünce gülmüştü. Ağlanacak durumuna Peygamber'inin gülmesi nedendi acaba? İbn Mes'ud sordu:

“Ey Allah'ın Resûlü! Niçin gülüyorsunuz halime?”

Sevgili Peygamber'i parçalanmış yüzün arkasında, mana alemlerinde gördüğü müjdeye gülmüştü. Haber verdi.

“Onu senin öldüreceğine tebessüm ediyorum.”

İbn Mes'ud ayaklarının altındaki başa son kez baktı. Bütün zerresi “Doğrusun yâ Resûlallah!” diyordu.

Ölüm anında bile “ene”nin hortumuyla dünyayı solu-
yan karanlık adam, bir koyun çobanı tarafından öldürül-
menin acısını itiraf etti. Üzerine oturmuş, boynuna da aya-
ğı ile basmış olan İbn Mes’ud’a dedi ki:

“Ey koyun çobanı! Pek sarp bir yere çıkmışsın. Bir bü-
yük kişinin, kavim ve kabilesi tarafından öldürülmesi he-
men şimdi olan bir şey değildir. Sen bugün bana zafer ve
galebenin hangi tarafta olduğunu haber ver.”

İbn Mes’ud ona kahreden haberi verdiğinde ebedi kay-
bedişini hissederek dedi:

“Muhammed’e söyle ki şimdiye kadar onun düşmanı
idim. Şimdi de düşmanlığım bir kat daha arttı.”

Son sözleriydi bu.

Allah’ın bin esması ile bağlantısını tamamen keserken,
onun sevgilisine de bin defa nefreti artıyordu.

İbn Mes’ud, karanlık adamın yaralı başını gövdesinden
ayırды ve Peygamber’inin huzuruna getirdi.

Peygamberimiz İslâm’ın bu zaferi karşısında önce
Rabbini andı.

“La ilahe illallah” dedi ve arkasından iki rekât namaz
kılarak “İslâm’ı ve Müslümanları aziz kılan Allah’a hamd
olsun.” diyerek şükretti.

Küfrün başı kesilmişti karanlık adamın kesik başı ile.

İki genç Bedir destanını yazmayı başlatırken, bir üçün-
cü genç de o destanın noktasını koymuştu. En önemlisi de
İslâm’ın ilk firavunu olan Ebû Cehil’i gençlerin öldürme-
siydi.

Belki de bu, istikbaldeki nice firavunların da gençler tarafından öldürüleceğinin bir işaretiydi.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Gençlerin öldüremeyeceği firavun olmayacağını...

ZORLA EVLİLİK OLUR MU?

Evlilik üzerine pek çok düşleri vardı. Bütün bunlar babası tarafından esen bir rüzgârla târ u mâr olmuş, baharda hazanı yaşamıştı. Yüzlerce umut tomurcuğu gönül dünyasında kuruyup büzülmüş, birer hicran yumağı olmuştu.

Mutsuzdu genç kadın. Derdini anlatmak, darmadağın olan hayallerinin yıktığı kırgın kalbinin üzüntülerini paylaşmak için Hz. Aişe'nin yanına gitti.

Kendi dışında verilen evlilik kararını anlattı. Babası kendisine sormadan onu amcasının oğlu ile evlendirmişti. Oysa kendisi ondan hoşlanmıyordu.

Genç kadın, hüznü kalbinin solgun yansımasını söze döktü müminlerin genç annesine:

“Ey müminlerin annesi! Babam sadece itibar ve mevki için beni kardeşinin oğlu ile evlendirdi. Oysa ben ondan hoşlanmıyorum.”

Hz. Aişe, genç gelinin yitirilen kırık umutlarına, baha-

ra tutunamadan hazana kayan dünyasına üzüldü. Önemli bulduğu bu şikâyeti Peygambere duyurma gereğini duydu. Genç geline, Peygamberimiz gelinceye kadar beklemesini söyledi.

Peygamberimiz gelmişti. Genç hanım, sevgili Peygamber'ine babasının kendisini evlendirme şeklini anlattı.

Peygamberimiz kızın rızası alınmadan yapılan bu evliliği bozma konusunda genç gelini serbest bıraktı, isterse bu evliliği bitirebileceğini söyledi.

Kendi rızası olmadan evlendirilen genç kız, Peygamberimize dedi ki:

“Ben babamın yaptığı bu işi kabul ettim, ama babaların böyle davranmaya hakkı olmadığını bilinmesini istedim.”

Genç hanım artık olayı kader diyerek kabullenmişti. Mutsuzdu ama boşanmayı çıkar yol olarak görmedi. Sabrı tercih etti. Hayallerini ve umutlarını ebede uzattı...

Peygamberi ayrılık için izin vermişti, fakat o ayrılmadı. İsteği, babaların kızlarının rızası olmadan evlilik kararı veremeyeceklerinin hüküm haline gelmesiydi.

Peygamberimiz, genç kadına tavsiye ile kalmadı, kızın babasını çağırıp yaptığının yanlış olduğunu söyledi. Babaya kız evlendirme hükmünü belirtti:

“Kız evlendirirken onun fikri sorulur, görüşü alınır. Kız eğer sükût ederse ‘evet’ demiş olur. Yok, eğer kız bu evliliği istemezse evlendirmek doğru değildir.”

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Gencin isteği olmadan yapılan zorla evliliklerin mutsuzluğa sebep olacağını...

RANDEVUDA NE KADAR BEKLENİR?

Peygamberimize risâlet gelmeden önceydi. Peygamberimiz, Abdullah İbn Ebi'l-Hamsa ile bir alış-verişte bulunmuştu. Hamsa'nın Peygamberimize bir miktar borcu kalmış, borcun verilmesi konusunda bir tarih belirlenmişti.

Peygamberimiz borcun verilme tarihinde belirlenen yere gitti. Fakat alacaklısı olan genç Abdullah görünürlerde yoktu.

Peygamberimiz delikanlıyı bekledi.

Bir gün geçmişti...

Gelen giden yoktu. Doğruluk sahibi şahıs sözünde durdu ve beklemeye devam etti.

İkinci gün de bitmişti.

Delikanlı yine gelmedi.

Emin zat bekliyordu. Sözünde durması gerekirdi. Çünkü sözde durmamak ahde vefasızlıktı, o da bir çeşit yalancılıktı.

Bekledi...

Üçüncü gün de tükenip gitmişti.

Peygamberimiz eminlerin en emini olduğunu gösterircesine bekledi. Nihayet genç, verdiği sözü hatırladı ve buluşma yerine geldi.

Sâdık Zat hâlâ onu beklemekteydi.

Sadakatin ve sabrın en güzel yansıtıcısı olan sevgili Peygamberimiz, gence dedi:

“Ey genç! Bana meşakkat verdin, ben üç gündür burada seni bekliyorum!”

Sevgili Peygamberimiz üç gün beklemişti onu. Sabırla beklemişti, kızmadan beklemişti. Delikanlıyı gördüğü zaman ise yine ona kızmamış, onu azarlamamıştı. Sadece “Meşakkat verdin!” demişti.

O gençti, hata yapabiliyordu. O gençti, öğrenme yaşındaydı. O gençti, unutulabiliyordu. O gençti, sorumsuz davranabiliyordu.

Bütün bu gençlik kusurlarını bilen sevgili Peygamberimiz de ona eğitim dersini verdi. Sözünde durma, kararlaştırılan yerde vaktinde olma. Dakik olma.

En önemlisi ona insanlık dersini verdi.

Vefa dersini verdi.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

*Doğruluk ve vefanın sözle değil, davranışlarla öğrenileceğini...*⁹

⁹ Bkz.: Ebû Dâvûd, *Edeb* 90, (4996); İbrahim Canan, *Kütüb-i Sitt*e, 16/194.

KUR'ÂN SAYFALARINI İLK TOPLAYAN

Peygamberimiz vefat ettiğinde o yirmi bir yaşındaydı. Peygamberimizin vahiy kâtibiydi. Çok genç yaşında en önemli vazifede görev almıştı. Rabbinden gelen kelimeleri ilk yazanlardandı.

Peygamberimiz vefat edince Hz. Ebû Bekir, Kur'ân sayfalarının toplatılıp bir araya getirilmesini istedi. Bunun için de genç sahabe Zeyd bin Sabit'i seçti. Çünkü Zeyd hem vahiy kâtibiydi, hem de Kur'ân'ı ezbere bilmekteydi.

Zeyd hemen çalışmaya başladı. Yanında âyet yazılı olanlara, bunların Resûlullah'ın huzurunda yazıldığına dair iki şahitle birlikte gelmelerini emretti. Herkes elinde bulunan yazılı âyetleri getirmiş, Zeyd de bunları sırasına göre düzenlemişti.

Bir yıl gibi kısa bir sürede dağınık Kur'ân sayfaları bir araya getirilmişti. Daha sonra Hz. Ebû Bekir, âlim sahabîlerden bir heyet oluşturulmasını istedi. Toplanan Kur'ân sayfaları bu heyet huzurunda okundu ve hiçbir itiraz olmadı.

Genç Zeyd aldığı vazifeyi en kısa sürede başarıyla yerine getirmişti. Ve Zeyd bu vazifeyi tamamladığında yirmi iki yaşındaydı.

O, yalnız vahiy kâtibi değildi. Peygamberimizin başka hükümdarlarla mektuplaşmasında da mektupları genç Zeyd yazardı. Peygamberimiz'in emri ile İbranice ve Süryanice öğrenmişti. İyi bir miras bölüştürücüsü olduğu için savaşlarda ganimetleri paylaşırma görevini de ona vermişti sevgili Peygamberi.

Kur'ân'ın ilk defa toplayarak kitap haline getirilmesi Peygamberimizin eğitiminden geçen bir gence nasip olmuştu. Çünkü Peygamberimiz her hizmette gençleri çalıştırmış, etrafında gençlerden bir halka oluşturmuştu. İslâm'da pek çok ilkler de bu gençler vasıtasıyla olmuştu.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

*Genç dikkatli olurdu. Genç aldığı vazifeyi en güzel şekilde yerine getirirdi.*¹⁰

¹⁰ Bkz. Buhârî, *Fedailü'l-Kur'ân*, 2; Ahmed İbn Hanbel, 1/10; Buhârî, 6/98-99.

HADİSLERİ İLK YAZAN

Amr bin As'ın oğluydu. Çok genç yaşta Allah Resûlü'ne iman etmişti. Peygamberimize öyle bağlanmıştı ki onun her an takipçisi olmuştu.

Abdullah, bir gölge olup Peygamberine takılmıştı sanki. Ondan duyduklarını, gördüklerini yazıyordu hafıza defterine. Hafızasında sıkı sıkıya kaydettiği bu hadislerin yazıya geçirilmesi gerektiğini düşünüyordu.

O zamana kadar Peygamberimiz, tüm himmet ve gayretin; Kur'ân'ın ezberlenmesine verdiği için ve Kur'ân ile karıştırılmaması maksadıyla hadislerin yazılmasına izin vermemişti.

Abdullah, artık bu haklı endişelerin kalmadığını düşünmekteydi. Peygamberimize hadisleri yazma isteğini belirtti.

Peygamberimiz, genç Abdullah'ın isteğine olumlu cevap verdi. Abdullah hadisleri yazı ile kayıt etmeye başladı. Böylece de hadisleri ilk yazan kişi olarak ilkler sıralamasında yerini aldı.

Abdullah bir gün Peygamberimize gelerek sordu:

“Yâ Resûlallah! Sizin kırgınlık ve sevinç anlarınızda söylediklerinizin hepsini kayıt edeyim mi?”

Peygamberimiz bu dikkatli gencin sorusuna,

“Evet, ben haktan başka bir şey konuşmam.” diye cevap verdi.

Abdullah, Peygamberimizde gördüğü, duyduğu her şeyi kaydetti. Bu kayıtların sonunda,

“Onu bütün dünyaya değişmem.” dediği “Sahîfe-i Sâdika” ismini verdiği ilk hadis kitabı ortaya çıkmıştı. Hz. Abdullah bu eseri hakkında şöyle derdi:

“Aramızda hiçbir vasıta olmaksızın doğrudan doğruya Resûlullah’tan duyduklarımızdır.”

Hadisleri ilk defa olarak yazı ile kaydeden bu genci Peygamberimizden en çok hadis nakleden Hz. Ebû Hureyre de över ve onun için şöyle derdi:

“Hadisleri benden daha çok ezberleyen ve rivayet eden olmamıştır. Fakat Abdullah bin As bundan müstesnadır. O benden daha çok ezberlemiştir. Çünkü o hadisleri yazıyordu, ben ise yazmıyordum.”

Abdullah gençti. Gençlerin görüş ufku elbette daha geniştir. Onun için Abdullah, Peygamber’inden duyduklarını yazmayı ilk düşünen ve bunu pratiğe ilk geçiren kişi oldu.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

*Gencin deneyimi az olsa da, düşüncelerinin genç olduğunu...*¹¹

¹¹ Bkz. Buhârî, *İlim*, 39; İbn Sa’d, *Tabakat*, 4/262; 5/64, 482, İbnü’l-Esir, *Üsdü’l-Gabe*, 3/234.

KÜFRE İLK KILIÇ

On beş yaşındaydı. Gençliğe ilk adımı, kalbine vuran İslâm güneşinin ışıklarıyla attı. Bu ışıkla gönlüne Peygamber'in sevgisi düştü.

O dönemler, Mekke müşriklerinden tüm sevgilerin çekildiği dönemlerdi. Bazı kalpler Mekke'nin çöllerinden daha da kurak ve sarptı. Allah'ın sevgisinden mahrum kişiler, Allah'ın sevgilisini üzme için her şeyi yapıyorlardı.

Bir öğle vaktiydi...

Mekke'nin insanda takat bırakmayan sıcağı, Zübeyr bin Avvam'ı uykunun dinlendirici koylarına sürüklemişti.

"Allah'ın Resûlü öldürüldü." diye bir feryat duydu. Hemen kılıcını kuşandı. On beş yaşın heyecanı ile yola koyuldu.

Zübeyr bin Avvam yalın kılıç giderken yolda sevgililer sevgilisi ile karşılaştı. Onun bu halini gören Peygamberimiz sordu:

“Ne oldu Zübeyr, nereye gidiyorsun?”

Peygamberimizi karşısında gören Zübeyr sevinçle şaşkınlığı bir arada yaşadı. Sevgisini cümlelere doldurarak sundu:

“Anam babam sana feda olsun yâ Resûlallah! Senin katledildiğini duydum. Müşriklere haddini bildirmeye gidiyordum.”

Peygamberimiz, İslâm tarihinde küffara karşı ilk kılıç kuşanma şerefine eren gence tebessümle baktı. Halası Safiye'nin oğlu olan bu genci dualarla teskin etti.¹²

Zübeyr'in bu cesareti, Esedî'nin mısralarıyla taşındı edebiyata:

“Allah yolunda çekilen ilk kılıç yine Allah için öfkelenen alını açık Zübeyr'in kılıcıdır. Bu onda görülen ilk gayrettir.”¹³

Peygamberine sevgiyle bağlı olan Zübeyr'i bu sevgiden ayırmak için amcası günlerce uğraştı. Amcası onu bir hısıra sarıyor sonra da üzerinde ateş yakarak ona dumanla işkence ediyordu. Onun ise bütün bunlara tek söylediği vardı:

“Amca, artık sonsuza dek küfre girmem.”¹⁴

Genç Zübeyr, küfre girmedi. Bir an bile yanından ayrılmadığı o sevgili ile tüm savaşımlara katıldı. Vücudunda yaralanmadık yer kalmadı. Peygamber Efendimiz'in,

¹² Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, 1/89, İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-Gabe*, 2/197.

¹³ *Kenz*, 5/69.

¹⁴ Ebû Nuaym, *Hilye*, 1/89.

“Zübeyr benim cennette komşumdur.” müjdesiyle genç yaşında cennetle müjdelenen on sahabeden biri oldu.

***

O gençleri ödüllendirirdi. Güzel sözlerle, iltifatlarla yüreklendirirdi.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu...

Başarıda iltifatın itici bir güç olduğunu...

İLK OK ATAN

Mekke yasaklar şehri olmuştu. Her asırda öyle olmamış mıydı? Manevi âlemlerden uzak insanlar başkalarının da o âlemlerden istifadelerine engel olmak istemişlerdi. O âlemlere ulaştırmamak için engeller koymuşlardı. Oysa her bir yasak, o âlemlere varmada birer basamak olabiliyordu. Her bir zorluk, oraya ulaştırmada bir rahmet kanadıydı. Her bir zulüm, oraya açılımda kalbin engin ufkuydu.

Sa'd bin Ebi Vakkas, Mekke'nin bu karanlık dönemlerinde aydınlığı solumak, müşriklerin baskısı olmadan rahat bir ibadet edebilmek için arkadaşları ile Ebû Lüb Vadisi'ne gittiler.

Namaza durdular. Onları gören bir grup müşrik, ibadet eden bu gençlerle alay etmeye ve hakaret etmeye başladı. Müşriklerin, Mekke'nin dışında ıssız bir yerde bile müminlerin ibadetlerine engel olmaları genç Sa'd bin Ebi Vakkas'ın sabır sınırlarını zorladı.

On dokuz yaşın verdiği heyecan ile müşriklere saldırdı.

Eline geçirdiği bir deve kemiğiyle kendileri ile alay eden müşrikleri uzaklaştırmaya çalışırken, birinin kafasını kanattı. Müşrikler kaçtılar...¹⁵

Genç Sa'd, İslâm tarihinde dini için ilk kan akıtan sahabî ünvanını aldı.

Sa'd, Peygamberimiz'in anne tarafından akrabasıydı. Peygamberimiz:

“İşte benim dayım Sa'd. Böyle bir dayısı olan var mı?” diye genç Sa'd'a iltifatta bulunurdu.¹⁶

Peygamberimiz, içlerinde Sad'ın da bulunduğu bir birliği Hicaz'ın Rabîğ bölgesine gönderdi. Bu birlik müşriklerin saldırısına uğradı. O gün Sa'd, bütün oklarını onlara attı. Bu karşılaşma Allah yolunda ilk savaş olarak kabul edilirken, Sad'ın attığı oklar da Allah yolunda atılan ilk oklar olarak kabul edildi.

Sa'd bu okları atarken bir taraftan da şiir söylüyor, İslâm'da ilk ok atanın kendisi olmasının sevincini mısralara döküyordu:

“Acaba Allah Resûlü, benim oklarımla arkadaşlarımı koruduğumu biliyor mu? İster ovada, isterse de dağlık bölgelerde olsun, ön saflarda yer alan arkadaşlarımla karşılaştıkları tehlikeleri ve düşmanları oklarımla defediyorum. Ey Allah'ın Resûlü! Müslümanlardan, Allah yolunda benden önce ok atan kimse olmadığını biliyorsun. Ben O'nun yolunda ok atanların ilkiyim.”¹⁷

¹⁵ Bkz. İbn Hacer, *el-İsabe*, 2/290.

¹⁶ İbn Hacer, *Tarih*, 2/33.

¹⁷ *Müntehab*, 5/72.

Bu genç sahabi, Uhud'da da destan yazdı. Yaşı artık yirmi dokuz, otuza yaklaşmaktaydı. Vücudunu sevgili Peygamberine kalkan yapmış, müşriklere ok atıyordu. Peygamberinin öyle bir iltifatına nail oldu ki bu iltifatı ne daha önce, ne de daha sonra hiç kimseye etmedi sevgili Peygamber'i: "Fedâke ebî ve ümmî" (Anam babam sana feda olsun.)¹⁸

İslâm'ın nuruna çok genç yaşında yüreğini açan Sa'd, cennetle müjdelenen on dosttan birisi oldu...

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

Genç gönüllerin daha çabuk Rabbine kanat açacağını...

---

¹⁸ Müslim, *Fezailü's-Sahabe*, 41.

İLK EV

On yedi yaşındaydı.

Şehadet etti Allah'ın birliğine ve o sevgilinin O'nun elçisi olduğuna. On yedi yaşında bir delikanlı zamanların ve mekanların en büyüğüne şahit oldu.

Mekke'de Müslüman olmak kolay değildi o dönemlerde. Mekke'de Müslüman olmak, çileli bir hayatı seçmekti. Mekke'de Allah Resûlü'ne “belâ” (evet) demek, her türlü belayı kabul etmekti.

Erkam, hayatının baharında, on yedisinde evet dedi bütün bunlara.

Her doğan gün, Erkam ve arkadaşlarına farklı bir çile ve ıstırapı getiriyordu. Müşriklerin amansız engeller zincirinin başını ibadet engeli oluşturuyordu. İbadet yapmak için Mekke'nin dışına gidiliyor, gizlenecek, saklanacak bir yerler aranıyordu.

Yine ibadet için gizli yer arandığı bir gündü. Mekke'nin

dışına gidildi, fakat müşrikler burada da bulmuşlardı onları. Müslümanlara sataşmaya başladılar.

Sa'd bin Ebi Vakkas'ın sabır sınırını zorlamıştı bu hakaretler. Müşriklerden biri ile yaka paça olup, onun kafasını kırdı.

İşler gittikçe kritik bir hal almaktaydı.

Genç Erkam, bir çare düşündü. Mekke'nin dışında da olsa açıkta yapılan bir toplantı ve ibadet müşriklerce görülebilmekteydi. Delikanlı, bir çıkış yolu aradı ve köklü bir çözüm buldu. Müslümanları bir evde toplamak.

Hemen düşüncesini sevgili Peygamberine açtı. Müslümanlar Mekke'nin dışında toplanmak yerine kendi evinde toplanırlarsa daha iyi olurdu.

Erkam'ın evi Safa tepesindeydi. Hac ve umre için gelen kişilerle de daha rahat irtibat kurulabilir, onlara İslâm anlatılabilmirdi. Aynı zamanda da Erkam izzetli ve itibarlı bir ailedendi ve müşrikler fazla ses çıkaramazlardı.

Peygamberimiz, Erkam'ın bu teklifini beğendi ve kabul etti.

Artık Peygamberimiz ve sahabeler, her gün genç Erkam'ın Safa tepesindeki evinde toplanıyor, istişare ediyor, Kur'ân okuyup, ibadet ediyorlardı.

Bu ev, İslâm tarihinde ibadet için oluşturulan evlerin ilki oluyordu. Bu ilkin, bir gencin fikri olması ve onun evinde oluşması da yine kaderin ayrı bir tecellisiydi.

İslâm nuru doğmalı iki yıl olmuştu. Bu iki yılın sonunda delikanlı Erkam'ın evi, İslâm'ın temellerinin atıldığı ve Hz.

Ömer de başta olmak üzere pek çok kişinin Müslüman olduğu bir yer olmuştu.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

*Gençlerin evelerini nur evel yapınca, toplumun nurlanacağı...*¹⁹

---

¹⁹ Bkz. İbn Sa'd, *Tabakat*, 3/267; İbn Aşur, *Tefsîru't-Tenvir ve't-Tahrir*, 1/2321

İLK BEKÂR EVİ

Medine yolcusu Kuba'ya gelmişti. Mekkeliler vefasızlık yapmış ve kalplerini sıkı sıkıya iman nuruna kapatmışlardı.

Mekkeliler onun nazenin kalbini incitmişlerdi.

Bekledi Kuba'da...

Medine'ye gitmekte acele etmedi. Mekkelilerin vefasızlığını üzerinden atmak istercesine bekledi.

Mekke'nin yaban ve yabaniliğine karşılık, Medineliler akın akın onu ziyarete geliyorlardı.

Sanki Mekke'nin celali derecesinde, Medineliler onun etrafında cemalden bir halka oluşturunyorlardı.

Peygamberimiz, Kuba'da Medineli Müslümanlardan Külsüm İbnü'l Hidm'in evinde kalıyordu.

Gündüzleri ziyaretçi akını vardı. Peygamberimiz insanlarla konuşuyor, onlara İslâm'ı anlatıyor, gelen ziyaretçilerle ilgileniyordu. Bunun için de gündüzleri kalmak için

başka bir evi tercih etmişti. Sa'd İbn Hayseme'nin evini. Hayseme bekârdı. Peygamberimiz'in Kuba'da iken gündüzleri kaldığı bu eve 'bekârlar evi' anlamında "Darü'l-Uzzab" dendi.

Peygamberimiz, bu bekârlar evinde bilhassa gençlerle uzun uzun sohbetler etti.

Bir ilk ve İslâm tarihinin en önemli hizmet yerlerinden biri olan bekârlar evi, yine bir gencin evinin kullanımı ile başlamıştı.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

Gencin daha çabuk değişim yaşayacağını. Hayat tarzını daha kolay değiştireceğini. Daha çok fedakârlık yapabileceğini. Gencin daha azimli, daha kararlı olduğunu, hemen uygulamaya geçebileceğini.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

*Gencin günaha daha çabuk meyil edebileceği gibi, nefislerini de daha çabuk dizginleyebileceklerini...*²⁰

²⁰ Bkz. İbn Sa'd, *Tabakat* 1/233; İbn Hişam, *Sire*, 2/138

MESCİDİN YERİ

Mekke yolcusu nihayet Kuba'dan Medine'ye teşrif etmişlerdi. Tüm Medineliler, yürekleriyle beraber evlerini de açmış, onu bekliyordu. Kime gelecekti? O bahtiyar kim olacaktı? Âlem güneşi kimin evine nur, kalbine sevinç verecekti?

Peygamberimiz, kimsenin kırılmasını istemediği için devesini serbest bırakmıştı. O nereye giderse, nerede durursa orada kalacak, orada misafir olacaktı.

Şehre ilk girdiğinde devesi Neccaroğullarından Sehl ve Süheyl adında iki yetimin, üzerinde hurma kuruttukları arsalarına çöktü. Peygamberimiz'in hayatında gençlerden oluşmuş bir ilklere halkası vardı. Şimdi bu halkaya bir yenisi daha eklenecekti.

Bu iki yetim genç, Medineli Müslümanlardan Muaz bin Afra'nın himayesindeydiler.

Peygamberimiz bu arsayı satın almak isteğini Muaz'a bildirdi. Muaz, arsanın bedelini iki gence vererek arsayı Peygamberimiz'e bağışlamak istedi. Peygamberimiz bunu kabul etmedi.

Peygamberimiz, arsanın sahibi gençleri çağırıldı ve arsayı satın alma arzusunu onlara söyledi. Gençler de arsayı satmaktan yana değillerdi. Peygamberimiz'e dediler:

“Ey Allah'ın Resûlü! Biz onun bedelini ancak Allah'tan bekleriz. Sana onu Allah rızası için bağışlarız.”

Bahtiyar gençler, arsalarına doğan nuru fark etmişler, onu para ile satmak istemeyip bağışlamak istiyorlardı. Peygamberimiz, gençlerin isteğini kabul etmedi. Arsanın bedeli olan on miskal altını verip arsayı satın aldı.

Tüm asırlarda müminlerin sevgi bağı olacak yer, iki gencin arsası üzerine kurulmaktaydı. Kâinatın merkezi ve vahyin kalbi iki gencin arsasının üzeri olmaktaydı.

Yüzyıllarca, yüz binlerin koşacağı Mescid-i Nebevi'nin yeri iki yetim gencin gönül bağışıydı.

Gençlerle oluşan İslâm nurunun Medine boyutundaki maddi yeri, Sehl ve Süheyl adlı infak duygusu ile dolu iki genç yüreğindi.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

*Her şeyin temelini gençlerden oluştuğunu. Gençlerin gönüllerinin zenginliğini, onların infak duygularının ne denli fazla olduğunu, genç iken insanın dünya bağının daha zayıf olup, yaşlandıkça arttığını, yaşlılıkta bu bağın güçlenmemesi ve zayıf kalması için gençken yapılan infakların önemini...*²¹

²¹ Bkz. İbn Sa'd, *Tabakat*, 1/239.

HUKUKTA İLK KIYAS

Yemen'e kadı ve öğretmen gönderilecekti. Peygamberimiz bu öğretmeni Muaz bin Cebel olarak belirledi. Muaz yirmi beş yaşındaydı.

Peygamberimiz, onu görev yerine göndermeden önce Muaz'ın değerini ashabına anlatmak istiyordu. Ona, hükümlerini neye göre vereceğini, kendisine getirilen davaları hangi kıstaslarla değerlendireceğini sordu.

Muaz, peygamberinin ilk sorusunu "Allah'ın kitabına göre hüküm veririm." diye cevapladı.

"Onda bir hüküm olmazsa neye göre verirsin?"

"Resûlullah'ın sünnetine göre hüküm veririm."

"Ya Allah Resûlü'nün sünnetinde de hüküm bulamazsan ne yaparsın?"

Asıl imtihan sorusu buydu. Muaz tereddüt etmeden cevapladı:

"Kendi görüşüme göre cevap veririm."

Peygamberimiz, Muaz'ın bu soruya verdiği cevaptan son derece memnun oldu.

Muaz, İslâm hukukunda hüküm vermedeki ana esasları anlatmıştı.

Başka bir ülkeye, İslâm'ı anlatmak ve din ahkâmını öğretmekle görevlendirilen yirmi beş yaşındaki bir genç, İslâm hukukundaki ilk kıyas sistemini de belirlemiş oluyordu.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu...

*İyi yönlendirilen gencin muhakemesinin güçlü olduğunu. Genç, iyi yetiştirilirse onun başaramayacağı görevin olmadığını...*²²

---

²² Bkz. Ebû Dâvûd, 4/18.

KALBİ NURLANDIRILAN GENÇ

Yaşı on yediydi.

En güzel ayakkabılar onundu, en güzel elbiseleri o gi-yerdi. Her şey en güzeliyle ona yakışırdı. Zengin bir ailenin güzel çocuğuydu. Annesi onda bulurdu ihtişamını. Annesi onda seyrederdi zenginliğinin kudretini. Ayakkabılarını Hadramut'tan, elbiselerini Bizans'tan getirtirdi.

Delikanlı yürürken anası gururlanır, anası zevk alırdı.

O ise bütün bu ihtişamdanda haz alamıyordu. Mutsuzdu. Herkes ona imrenerek bakarken, o Mekke'nin ufuklarında ruhunu dinlendiriciyi arıyordu. Bir gece Erkam'ın evine gitti. Ayı kışkırtan yüzü ile girdi O'nun (aleyhissalâtu vesselâm) huzuruna. Kurtarıcı, nurlu eliyle dokundu gencin kalbine, Onun dokunduğu genç kalp hemen nurlanıverdi.

Anne, oğluna verdiği tüm malı mülkü adeta ihtişamı aldı ondan, intikam alırcasına. Ayakkabılarını, elbiselerini, bütün malını mülkünü... Sanki dünyayı söktü üzerinden, dünya adına ne varsa aldı delikanlıdan.

Delikanlı için çile dolu, yokluk dolu günler başlamıştı.

Çekilen çileler, delikanlının ay yüzünde sararmalar, solmalar yapmıştı. Peygamberimiz dostlarıyla otururken karşıdan bir zamanların sokaklara güzelliği vuran, ihtişamı etrafı saran, pek çok genç kalpte kasırgalar oluşturan Mus'ab gözükte. Her şeyi ile değişmişti. Üzerinde elbise olarak yalnız bir koç derisi vardı. Bir parçasını da kendine kemer yapmıştı.

Şefkatli yüreği burkuldu Nur Sultan'ın. Mus'ab'ının hatıralarına şefkatle uzandı. O yakışıklı genç ruhun İslâm için fedakârlıklarını anlattı dostlarına. Güzel Mus'ab'ın terk ettiklerini anlattı tek tek:

“Allah tarafından kalbi nurlandırılan şu kişiye bakınız. Onu Mekke'de anne babası hayattayken görmüştüm. Ona dünyanın en güzel yemeklerini yediyor, en güzel içkilerini içiriyorlardı. Sırtında bir elbise gördüm ki kendisi için iki yüz dirheme satın alınmıştı. Allah'ın Resûlü'nün sevgisi onu bu hale getirdi.”²³

Kendisi uğruna güzelliğini bile feda eden Mus'ab'ın solmuş yüzüne bakan Peygamberimiz, onun bir zamanlar tüm gözleri peşine takan güzelliğini hatırladı ve dedi:

“Mekke'de Musab bin Umeyr'den daha güzel saçlı birini görmedim.”²⁴

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu...

Kalbi nurlanan gencin maddeyi umursamayacağını...

²³ Bkz. Münziri, *et-Terğib vet-Terhib*, 3/395.

²⁴ İbn Sa'd, *Tabakat*, 3/82.

GÜNAH İÇİN İZİN

Peygamberimiz sevgi halkasında dostlarıyla beraberdi. Bir genç geldi bu bahtiyarlar sohbetine. Peygamberine bir sorusu vardı. Çekindi önce. Yutkundu. Sormaktan vazgeçer gibi oldu. Ne derlerdi kendisine. Zaten etrafta namı pek de iyi değildi. Ama O'ndan başkasına da sorulamazdı bu soru. Ondan daha yakın kimse de yoktu ki zaten. Cesaretini toplayıp sordu.

“Zina konusunda bana izin verir misiniz?”

Sorulabilecek en münasebetsiz ve sorulmayacak en kötü soruydu çevredekiler için. Herkeste sorunun şoku soğuk bir ürperti hissettirdi. Hem de böyle bir soru peygambere soruluyordu, olacak şey değildi. Sorunun ağır sessizliğini üzerinden atan sahabeler sorunun sahibi genci azarlamaya ve hırpalamaya başladılar.

Bu nasıl soruydu? Böyle de soru sorulur muydu?

Allah Resûlü'nün davranışı dostlarından farklı oldu.

Şefkatle baktı gence. Soruyu soran genci yanına getirmelerini söyledi.

Genç, sevgili peygamberine yaklaştı. Peygamberimiz günah işlemek isteyen gencin başını şefkatle sıvazladı. Genci yüreğinden vuran ilk soruyu sordu:

“Böyle bir şeyin annenle yapılmasını ister misin?”

Böyle bir soru karşısında şaşırıp genç, ürperdi.

“Hayır ya Resûlallah!” dedi.

Peygamberimiz gence “İşte.” dedi “Hiç kimse de annesiyle böyle bir şeyin yapılmasını istemez.”

Peygamberimiz gence ikinci sorusunu sordu.

“Kızınla yapılmasını ister misin?”

Genç, yalnızca “Hayır ya Resûlallah!” diyebilirdi.

“İşte” dedi peygamberimiz “Hiç kimse de kızıyla böyle bir şey yapılmasını istemez.”

Peygamberimiz sorularına devam ediyordu:

“Kız kardeşinle yapılmasını ister misin?”

Genç kızardı, sıkıldı. Böyle bir şeyi kim isterdi. “Asla!” diyerek cevap verdi.

Peygamberimiz “işte” dedi “Hiç kimse de kız kardeşiyle böyle bir şeyin yapılmasını istemez.”

Peygamberimiz gence sormaya devam etti.

“Böyle bir şeyin teyzenle yapılmasını ister misin?”

Utancından yüzü alların en koyusuna boyanmış gençten kısık bir sesle “hayır” kelimesi işitilebildi.

Peygamberimiz “İşte” dedi “Hiç kimse de teyzesiyle böyle bir fiilin yapılmasını istemez.”

Peygamberimiz, gencin tüm yakın kadın halkasında kimseyi atlamadan sordu:

“Halanla böyle bir şeyin yapılmasını ister misin?”

Delikanlının yüzü renkten renge girmişti. Bu soru oklarından kurtulmak istercesine dedi:

“Canım yoluna kurban olsun, istemem ey Allah’ın Resûlü.”

Peygamberimiz “İşte” dedi “Kimse de halasıyla böyle bir şeyin yapılmasını istemez.”

Peygamberimiz gence tüm toplumu bir anne, bir kız çocuğu, bir kız kardeş, bir hala ve teyze gibi göstermişti.

Genç için günah işlemeye mantık bırakmamıştı. Günahtır, cehennem var diyerek ani korkutmalara gitmeden, işlemek istediği günahın toplum bazındaki mantığını göstermişti. O günah işleyeceğin kişiyi sanki senin annen, sanki kızın, sanki senin en yakın akrabaların gibi düşün demişti.

Genç ürperdi, sarsıldı. Yapamazdı böyle bir günahı. Vicdanı izin vermedi izin istediği günaha.

Etraftakileri kızdıran soruyu sevgili peygamberimiz şefkatle cevaplamıştı. Bu cevabın devamı olarak da gencin başını sıvazlayarak ona dua etti:

“Allah’ım! Onun günahlarını affet. Kalbini temiz kıl. İffetini koru!”

Sevgili peygamberinin sevgi ve şefkatle davranışına mu-

hatap olan Cüleybib, bu olaydan sonra insanların en iffetlisi oldu.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu...

Yanlış düşünceyi söküp atmak ve doğru bilgiyi net bir şekilde muhatabın zihnine yerleştirmek için aklî ölçülerin de kullanılması gerektiğini. Mantık ve şefkat ile yaklaşıldığında ulaşılmayacak gencin olmadığını. Gencin en kötü, en münasebetsiz sorusuna bile sevgiyle yaklaşmak gerektiğini.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu...

Gençle arada mesafe bırakmadan yakın olmanın gerekliliğini. En anlamsız konuları bile konuşmaktan uzak olma-yacak derecede yakın bir ilişki içinde olmanın lüzumunu. Gence mesafe koymanın yanlışlığını. Gence karşı konulan her mesafenin onu, nefesine yaklaştırdığını. Gençle içli dışlı olunmazsa, onun kendi nefsiyle içli dışlı olacağını...

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu...

Gencin en dalgalı hayat diliminde ona dua ile yardımcı olup, nefsinin kısıkcısından kurtulması için dualarla Rabbine el uzatarak, gence destek olmanın önemini.²⁵

²⁵ Bkz. Heysemi, *Mecmau'z-Zevaid*, 1/129. (İmam Ahmed ve Taberani Kebir'inde Ebû Ümame'den).

GENÇ KIZA DUA

Fakirdi. İyi bir namı da yoktu. İsmi duyulunca kaçılacak, ismi duyulunca yüz çevrilecek biriydi. Evlenmek istiyordu, ama hiçbir kızı istemeye cesareti yoktu. İstese de kimsede ona verecek kız yoktu.

Bu düşüncelerini bir gün sevgili Peygamberi ile konuştu. Derdini anlattı. Yakışıklı olmadığını, parasız pulsuz olduğunu. Geçmişinin kötü olduğunu. Hiçbir kızın evlenmek için kendisini tercih etmeyeceğini anlattı sevgili Peygamberine bir bir.

Gencin tüm söyledikleri doğrudu. Eğer o, kız istemeye giderse tüm kapılar ona sonuna kadar kapatılırdı. Tüm kapılardan kovulurdu.

Peygamberimiz, onu göndermek yerine kendisi gitti gence, kız istemeye.

Genç için Medineli dostlarından birisine dedi:

“Kızına talibim.”

Dost, başına konduğunu sandığı âlem güneşinin sevinciyle “Emrin başım üstüne!” dedi.

Peygamberimiz, kızını kendisi için değil başkası için istediğini söyledi.

İstenilen kişinin adını duyunca hoşnut olmadı baba, ama Allah Resûlü’nün isteğine yok da diyemezdi. Annesine sormak için izin istedi. Baba aynen Peygamberinin isteyiş tarzı ile anneye seslendi:

“Allah Resûlü kızımıza talip.”

Anne, Peygamber kayın validesi olma hevesi ile büyük bir sevince kapılmıştı ki baba açıklamayı yaptı.

“Kendisine değil.”

“Ya kime?”

İsteyenin adını duymak kadının tüylerini diken diken etti. O şokla kendinden geçip, feryadı bastı.

“Asla!” dedi “asla! Böyle bir şey olamaz!”

Baba, bu evliliği eşinin istemediğini Peygamberimize belirtmek için gidiyordu ki genç kız anne ve babaya sordu:

“Beni evlendirmek için aracılık yapan kimmiş?”

İkisi bir cevapladı:

“Peygamberimiz.”

Genç kız, anne babasına Ahzap suresinin 36. âyetini hatırlattı. Allah bu âyette buyurmuyor muydu?

“Allah ile Peygamberi bir iş hakkında hüküm verdikten sonra, mü’min olan bir erkekle mü’min olan bir kadına, artık o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Her

kim Allah ve Resûlü'ne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur.”

Baba, genç kızın bu uyarısından sonra Peygamberimiz'e gidip olanları anlattı. Peygamberimiz bu genç kızın davranışını çok beğendi. Kızın hissî davranışa kapılmayarak Allah ve Peygamberine gösterdiği itaat çok hoşuna gitti.

Genç kız, belli ki itaat ve ferasetiyle Peygamberin mana âlemlerindeki bu hikmet dolu isteğini anlamıştı. Peygamberinin uygun gördüğü şeyde çirkinlik olamazdı, mutlaka bir güzellik, mutlaka sağanak sağanak bir hayır vardı.

Peygamberimiz bu kutlu kız için Rezzak'ın kapsını çaldı:

“Allah'ım! Ona hayrı bol bol ver, geçimini de dar kılma.”

Genç kız kimsenin kabul etmeyeceği Cüleybib ile evlenmişti. Evliliklerinden fazla bir süre geçmemişti ki Cüleybib Peygamberimizle bir savaşa katıldı. Peygamberimiz savaş sonunda dostlarına baktı ve sordu:

“Aranızda Cüleybib'i göremiyorum.”

Dostları hemen etrafa dağılıp Cüleybib'i aradılar.

Cüleybib yedi tane Allah düşmanını öldürüp aralarında şehit olmuştu. Peygamberimiz onu kollarının arasına aldı ve buyurdu:

“Bu gördüğünüz zat bendendir; ben de ondanım.”

Şefkat Peygamberi bizzat kendisi koydu Cüleybib'i kabrine.

Peygamberin övgüsüne ve yakınlığına mazhar olan Cüleybib'in Peygamber duasına mahzar olmuş eşinin bereketinden hissedar olmak için herkes birbiriyle yarıştı.

Hiç kimsenin kabul etmeyeceği birisini peygambere itaat için kabul eden genç kız için dediler ki:

“Şimdiye kadar hiçbir dul kadının böyle teklif edeni olmamıştı.”

Peygamberin isteğine gönül rızası ile uyan bu genç kız, eşinin şehadetinden sonra da çok rahat ve güzel bir hayat yaşadı.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

Islah projesinde daha bu onarılmaz, daha bu iflah olmaz, bundan bir şey çıkmaz diye bir damganın olamayacağını...

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

*Herkeste kurtulacak bir yön, tutulacak bir taraf, ulaşılabilecek bir kapı olduğunu.*²⁶

²⁶ Bkz.: İbrahim Canan, *Kütüb-i Sitte*, 12/385; Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, 4/421; İbnü'l-Esir, *Üsdü'l Gabe*, 1/292; Müslim, *Fezailu's-Sahabe* 131, (2472); Heysemi, *Mecmau'z-Zevaid*, 9/368.

ORUCU KABUL OLMAYAN GENÇ KIZLAR

Peygamberimiz bir gün, herkesten oruç tutmalarını ve kendisi izin vermedikçe iftar etmemelerini istedi. Halk, Allah Resûlü'nün emrine uyarak o günü oruçlu geçirdi. Akşam olunca da birer ikişer peygamberimize gelip iftar için izin istemeye başladılar.

Birisi de kendisi ile beraberinde getirdiği iki genç kız için izin istedi.

“Ey Allah'ın Resûlü, yakınlarımdan iki genç kız da oruç tuttu fakat iftar için izin istemeye utanıyorlar.” dedi.

Peygamberimiz bu izine cevap vermedi ve yüzünü çevirdi. Adam bu konudaki izni dört kez tekrarladı. Peygamberimiz duruşunu ve tavrını değiştirmede. Dördüncüsünde buyurdu:

“Onlar oruç tutmadı. Bütün gün halkın etlerini yiyen bir kimse nasıl oruçlu olabilir ki? Git onların ikisine söyle. Eğer gerçekten oruç tutup tutmadıklarını öğrenmek istiyorlarsa kussunlar.”

Adam gidip peygamberimizin söylediklerini kızlara ilet-ti. Kızlardan önce birisi kustu. Kustuğu kap yarısına kadar irin, kan, ve sarı su ile doldu. Ayrıca bir de et parçası geldi. Sonra ikinci kız kustu, kap tamamen doldu. Onun da kus-tukları içinde sarı su, irin ve çiğ et parçası vardı.

Kızların yakını olan şahıs gelerek durumu peygamberi-mize haber verdi. Peygamberimiz bu iki genç kız hakkında buyurdu:

“Bu iki genç kız Allah’ın kendilerine helal kılmış olduğu şeyleri yemeyerek oruç tuttular; fakat Allah’ın haram kılmış olduğu bir şey ile iftar ettiler. Bir araya gelerek onun bunun gıybetini yapıp etini yediler.

Nefsimi kudret elinde tutana yemin ederim ki eğer o parçalar karınlarında kalmış olsaydı, onları ancak ateş yer-di.”

Peygamberimiz kızları kusturarak yaptıkları günahı fark edip tövbe etmelerini sağladı. Eğer kızlar yaptıklarının farkına varmayıp tövbesiz ölselerdi ahirette cezaya maruz ka-lacaklardı.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

*Ateşin odunu yiyip bitirdiği gibi, gıybetin de amelleri ya-kıp kül ettiğini.*²⁷

²⁷ Bkz.: *et-Terğib vet-Terhib*, 4/286; Ebû Dâvûd, *Tayalisi*, İbn Ebi’-d-Dünya, *Zemmü’l-Gıybe*, Beyhaki ve Enes b. Malik’ten.

GENCİN EVLİLİK PROBLEMİ

Sekiz ay olmuştu Müslüman olalı. Zenciydi. Çok güzel de sayılmazdı. Evlenmek istiyordu ama evlilik için çaldığı tüm kapılar yüzüne kapanıyordu.

Saad, iyice ümitsizliğe kapılmıştı. Belki de bu kara teni, bu çirkin hali onun cennete gitmesine de engel olabilirdi.

Bu sıkıntılar içini kemiriyordu. Bu düşüncelerini ona anlatmaya karar verdi. O, sıkıntılarının paylaşılma yeri, tüm sorunların çözülme merkezi, tüm dertlerin deva kapısı olan şefkat Peygamberi değil miydi?

Peygamberinin yanına gitti, kararmış hayallerinden tutması için.

Önce kara bahtına yazgı sandığı kara teninden söz etti o merhamet ocağına.

“Ey Allah’ın Resûlü! Rengimin siyahlığı, çirkinliğim cennete girmeme engel olur mu?”

Bu masum soru Peygamberi duygulandırmıştı. Rabb’in huzurundaki sonsuz eşitliği söyledi ona.

Rahatlamıştı genç.

Allah kimseye kara beyaz diye bakmıyorsa ne oluyordu öyle ise şu insanlara? Saad, asıl derdini, asıl gönül hicranını söyledi sonra sevgili dost Peygamberine:

“Bana kimse evlenmek için kızını vermiyor.”

Peygamberi dertli gencin şikayeti üzerine cemaate sordu:

“İçinizde Amir bin Veheb yok mu?”

“Yok.” dediler.

Peygamberimiz Saad’a dedi:

“Amir bin Veheb’e git. Peygamberimiz beni kendine damat yapmanı istiyor de.” dedi.

Saad, mutluluk içinde Amir bin Veheb’e gitti. Peygamberin isteğini belirtti.

Amir, bu isteği şiddetle reddetti.

Babası ile Saad’ın konuşmalarını dinleyen genç kız babasına itiraz edip dedi:

“Baba sen ne yapıyorsun? Onu gönderen Allah’ın peygamberi. Bu yaptığın için vahiy gelebilir. Git özür dile, isteğini kabul et.”

Genç kız, sınavı geçmiş, babasını da düştüğü yanlıştan kurtarmıştı.

Peygamberimize koşan Amir dedi ki:

“Ey Allah’ın Resûlü! Onun senin tarafından geldiğine inanmamıştım. Tövbe ediyorum. Kızımı da veriyorum.”

Peygamberimiz Saad’a evlilik için hazırlık yapmasını söyledi. Saad durumunu belirtti:

“Ya Resûlullah mehir verecek param yok ki.”

Peygamberimiz,

“Gerekli parayı Ali, Osman ve Abdurrahman’dan al.” dedi.

Can dostlar hemen gerekli parayı Saad’a verdiler.

Saad paraları almış, alış veriş için çarşıya çıkmıştı. Birden peygamberimizin cihat için duyuru yaptığını duydu. Evlilik için alış veriştikten vazgeçerek o para ile kendisine at ve kılıç aldı.

Medine kenarında savaşa gitmek için toplanan ordu, birisinin gelmekte olduğunu gördü.

Peygamberimiz sordu:

“Sen Saad mısın?”

Saad:

“Evet” dedi.

Saad, başka bir düğüne gitmenin sevinci içindeydi.

Savaş bitmişti...

Geride kalanlar gazi olurken, pek çok bahtiyar da öte alemlere çoktan kanat çırpmış, dünyanın yükünden kurtulmuşlardı.

Peygamberimiz şehitlerin arasında üzgün dolaşıyordu. Ne de olsa bu tarafta kalanlar için dostlardan ayrılık vardı. Peygamberimiz şehitleri arasında yeni damat adayı Saad’ı gördü. Eğildi, başını kucağına alıp kara yüzündeki tozu toprağı sildi. Saad’a önce baktı ağladı, sonra tebessüm etti, sonra yüzünü başka tarafa çevirdi.

Orada bulunan Ebû Lübabe’nin gözünden kaçmadı bu durum. Hemen sordu.

“Ey Allah’ın Resûlü, Saad’a önce bakıp ağladınız, sonra güldünüz, sonra yüzünüzü çevirdiniz?”

Şehidin gönül yaralarını bilen sır dostu Peygamber, Saad’ına baktığı zaman gösterdiği üç tavrını açıkladı.

“Saad’a olan sevgimden dolayı ağladım.Onu Kevser Havuzuna doğru uçarken görünce güldüm.Sonra hurilerin etrafını aldığı görünce de yüzümü başka tarafa çevirdim.”

Peygamberimiz, kara teninden dolayı Saad’a, kızını vermek istemeyen Veheb’e haber gönderdi:

“Şimdi gidip Veheb’e söyleyin. Allah Saad’ı kendi kızından daha hayırlıları ile evlendirdi.”

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm)...

Asırlar önce kaldırmıştı ten farkını, ırk farkını.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu*

Herkes eşitti kul olmada. Kul olamayanlar eşitliği anlayamadılar ve insanları eşit göremediler. Kulluktan uzaklaşıldıkça sınıf farkı, insan farkı çıktı..

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

Beyazın siyaha üstün olmadığını... İkisinin de eşit renkleri olduğunu...

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

Evlilikteki tercihin dış sebepler olmaması gerektiğini. Güzellik ve zenginliğin evlilikte tercih sebebi olmasının yanlışlığını...

ALLAH KORKUSUNDAN ÖLEN GENÇ

Medineli bir gençti.

Tahrim suresi âyet âyet geldi Yücelerden.

Bu surenin altıncı âyeti kalbini korkuyla kucakladı.

“Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi ateşten koruyun. O ateşin yakıtı insanlar ve taşlardır; başında ise Allah’ın emrine karşı gelmeyen ve verilen emri yerine getiren haşin ve şiddetli melekler vardır.”

Delikanlı, Allah’tan öylesine korkar olmuştu ki evden dışarı çıkamaz hale gelmişti. Allah korkusu ile sürekli ağlayıp duruyordu. Sanki Rabbinin celali kalbine oturmuş, mecalsiz kalmıştı. Korku, ümit duygularını savurmuş, tüm duyguları korku kesilmişti. Göz pınarları Allah korkusundan cuş u huruşa gelmiş, dinmek bilmiyordu.

Delikanlının durumunu peygamberimize haber verdiler. Peygamberimiz, bir akşam delikanlıyı ziyarete gitti. Delikanlı, bu büyük iltifatın karşısında şaşkına döndü. Öyle

sevindi ki... Kurtarıcısını bulmuş, sığınağa ermiş gibi rahatladı. Allah Resûlü'nün boynuna sarılarak korkusunu onun kucağına silkeledi. Korku ile ümidi beraber yaşadığı anda, o yüce sığınağın kucağında ruhunu teslim etti..

Peygamberimiz etraftakilere buyurdu:

“Arkadaşınızın techiz ve tekfinini yapınız. Biliniz ki Allah korkusu onun ciğerini paramparça etmiştir.”²⁸

Nefsim kudret elinde tutana yemin ederim ki Allah onu ateşten korumuştur. Kim bir şeyi arzularsa onu arar, kim de bir şeyden korkarsa ondan kaçır.”²⁹

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

Allah'tan korkan gencin kurtulacağını...

---

²⁸ Bkz. *et-Terğib ve't-Terhib*, 5/23.

²⁹ *Kenz*, 2144.

GELİNİ UNUTAN GENÇ

Abdullah b. Amr İbnü'l-As' ı babası evlendirmişti. Abdullah sürekli ibadet eden bir gençti. İbadetleri gelinin varlığını unutturmuştu ona.

Abdullah'ın babası bir hayli zaman sonra oğlunun nasıl bir eş olduğunu anlamak için gelinine oğlunun halini sordu. Genç gelin kayınpedere,

“O çok iyi birisidir. Fakat hiç yanıma uğramadı.” dedi.

Abdullah'ın babası bu duruma çok kızdı. Ne gelini kabul ediyor, ne de onu boşayıp babasının evine gönderiyordu. Oysa ona Kureyş'in en soylu ailesinin kızını almıştı. Abdullah'ın babası ona kızmakla kalmadı, soluğu Peygamberimizin yanında aldı ve gelinin varlığından haberi olmayan oğlunu şikâyet etti.

Peygamberimiz Abdullah'ı yanına çağırıp ona sordu.

“Sen bütün gündüzlerini oruçla geçiriyormuşsun?”

“Evet.” dedi Abdullah.

Peygamberimiz tekrar sordu:

“Sen gecelerini sabahlara dek ibadetle geçiriyormuşsun?”

Yine,

“Evet.” dedi genç delikanlı. Bunun üzerine Efendimiz şöyle buyurdu:

“Ben böyle mi yapıyorum? Bazı günler oruç tutarım, bazı günlerse yerim. Bazı geceleri ibadetle geçiririm, bazı geceler ise uyur, ya da alimle birlikte olurum. İşte benim sünnetim.”

Abdullah çok sık aralıklarla Kur’ân’ı hatmederdi. Peygamberimiz bu durumun ailesine ve çevresine karşı sorumluluklarını aksatabileceğini düşünerek ona Kur’ân’ı ayda bir hatmetmesini tavsiye etti.

Abdullah, sevgili Peygamberine dedi:

“Gencim, daha fazlasını yapabilirim.”

Gencin, gençliğini öne sürerek ısrar etmesine karşılık peygamberimiz ona yirmi günde bir hatim yapmasını söyledi. O yine aynı şeyi söyledi:

“Gencim, fazlasını yapabilirim.”

Peygamberimiz bu süreyi on beş güne indirdi. Delikanlı yine genç olduğunu, daha az sürede Kur’ân’ı bitirebileceğini söylüyordu. Peygamberimiz bu gayretli gencin sonunu düşünüyordu. Onun için ona on günde bir hatim yapmasını tavsiye etti. O ise tüm gençliğinin coşkusuyla daha fazlasını yapabileceğini söyledi.

Bunun üzerine Peygamberimiz, ona yedi günde bir hatim yapmasını söyledi.

Abdullah'ın buna itirazı olmadı. Artık genç Abdullah için yedi günde bir Kur'ân'ı hatmetmek bir vazifeydi. Peygambere verilmiş bir sözdü. Onun için devamlı olan bir ibadet, yani virdti.

Peygamberimiz delikanlının düşünmediği bir şeyi düşünmüştü. Gençliğin sürekli olmadığını, insanın yaşlanacağını...

Nitekim Abdullah yaşlandığında sevgili Peygamberinin tavsiyesini sık sık hatırlayıp, ayda bir Kur'ân hatmini kabul etmediğine üzüldüğünü ifade etmişti.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

*Gençliğin fani olduğunu...*³⁰

---

³⁰ Bkz. Ebû Nuaym, *Hilye*, 1/285; Buhârî, *Fezailü'l-Kur'ân*, 34; Müslim, *Sıyam* 182,184; Ebû Dâvûd, *Şehru ramazan* 8; Nesai, *Sıyam* 76, 78. Abdullah'ın, Hz. Ömer zamanında da hâlâ gelinin yanına uğramadığı kaynaklarda belirtilmektedir.

CÖMERT GENÇ

İnsanların güzeli olarak kabul ediliyordu. Genç ve yakışıklı olduğu kadar ahlâkı da çok güzeldi. En önemli güzelliği de cömertliğiydi. Her kim ne isterse boş çevirmez, verirdi. Genç Muaz, bu yüzden çok borçlanmıştı. Alacaklıları onu sıkıştırmaya başlamışlardı. Daha sonra Peygamberimize gelip onu şikayet ettiler.

Bunun üzerine Peygamberimiz Muaz'ı çağırdı. Borçlular Muaz'ı görünce:

“Ey Allah'ın Resûlü! Bizim hakkımızı al.” dediler.

Şefkat Peygamberi, bu cömert genç için dedi:

“Muaz'a sadaka verenden Allah razı olsun.”

Bunun üzerine bazıları alacaklarından vazgeçti ise de çoğu “Biz hakkımızı istiyoruz.” dediler.

Peygamberimiz, Muaz'ın tüm malına el koydu, onları alacaklılara dağıttı, fakat yine de yetmedi. Bunun üzerine alacaklılar “Ey Allah'ın Resûlü! Geri alacaklarımız için

Muaz'ı sat." dediler. Peygamberimiz bu isteği hoş karşılamadı. Muaz'ı köle yapmak isteyen borçlularına dedi:

"Artık onu rahat bırakınız, böyle bir şeye hakkınız yok."

Muaz başkalarına vermek için borçlanmış, hiçbir şeyi kalmamıştı. Kabilesi onu Hz. Peygamber'den bir şeyler istemesi için sıkıştırıyor,

"Bütün malın elinden çıktı, muhtaç duruma düştün" diyorlardı. O ise Allah Resûlü'nden bir şey istemeyeceğini söylüyordu.

Kısa bir süre sonra Peygamberimiz, bu yakışıklı, güzel, ahlâklı genci Yemen'e kadı olarak gönderdi. Onu duayla destekledi.

"İnşallah, Allah Teâlâ giden mallarının yerini doldurur ve sen de borcunu eda edersin."

Muaz, orada uzun süre kaldı ve zekât mallarıyla ticaret yapan ilk kişi oldu. Bu arada epey mal kazandı.

Muaz, yıllar sonra Medine'ye zengin olarak döndü. Vermeye alışık olan Muaz kamçısına varıncaya kadar tekrar her şeyini verdi.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

*Allah için vereni, Allah'ın fakir etmeyeceğini...*³¹

³¹ Bkz.: *Kenz*, 3/126; *Hakim*, 3/273; İbn Sa'd, *Tabakat*, 3/123.

RIZIK NASIL KAZANILIR?

Babası ile birlikte Uhud savaşına katılmak için Resûlullah'ın huzuruna gittiğinde on üç yaşındaydı. Ebû Said'i, Peygamberimize "kemikleri iri" diye tanıtmıştı babası. Peygamberimiz babasının büyük göstermesine rağmen, Ebû Said'i küçük bularak onun Uhud'a gelmesine izin vermemişti.

Uhud'un acı haberi Medine'ye ulaştığında, Ebû Said de annesi ile birlikte Uhud'a koştu. İlk önce Peygamberini gördü. At üzerindeki Peygamberinin dizlerinden öpmeye başladı. Peygamberimiz de,

"Allah babana mükafatını versin." diyerek teselliyle duyurdu yetimlik haberini.

Babanın yokluğu çok geçmeden evde hissedilir olmuştu. Yoksullukları arttıkça artmış, çaresizlik anneyi dört bir yandan sarmıştı. Çaresiz anne, oğlunu Peygamberinden bir şeyler istemesi için sıkıştırmaya başladı.

Ebû Said, annesinin bu isteğine direniyor, dünyalık bir şey istemek için Peygamberine gitmek istemiyordu. Annenin ısrarlarıyla çaresiz kaldığı bir gün, Peygamberinin huzuruna vardı. Peygamberimiz hutbe vermekteydi. O büyük Sultan, sanki kendisine konuşuyordu. İsteklerine cevap veriyordu:

“Ey iman edenler! Artık sizin için iffet ve başkalarından bir şey istememe zamanı gelmiştir. İffetli yaşayana Allah verir. İstiğna göstereni (tok gözlü olanı) Allah zengin eder. Nefsim kudret elinde olan Allah’a yemin ederim ki, kişiye sabırdan daha geniş bir rızık verilmemiştir. Mutlaka benden isterseniz ben, ancak bende olanı veririm.”

Peygamberimiz, kendisinden ısrarla dünyalık isteyenler için böyle bir hutbede bulunmaktaydı.

Ebû Said, rızkın nerede olduğunu ve nasıl kazanılacağını anlamıştı. Daha doğrusu Rabbinin rızkı kimlere verdiğini öğrenmişti.

Allah’ın Rezzak isminin kişide yansıması, iffeti derecesinde oluyordu. İffetini koruyanın, Allah da rızkını koruyordu.

Ebû Said, bir genç için en önemli şeyin iffet olduğunu öğrenmiş, rızka ulaşmak için iffeti korumak gerektiğini anlamıştı.

Ebû Said bir şey isteyemedi Peygamberinden. Rızkı Rabbinden talep etmedeki sırrı öğrenmişti.

Ebû Said, doğruca rızık sıkıntısı çeken annesinin yanına döndü ve durumu ona anlattı.

Peygamberimiz, genç Ebû Saîd el-Hudrî'yi her şeyin sahibine yönlendirmişti.

Malik'ül mülk O'ydu. O da iffetli olana mülkünden vermekteydi zaten. Ebû Said de Ona yöneldi, iffetini koruyarak. Bu yönelişin neticesini kısa zamanda gördü. Bu neticeyi hayatı boyunca şöyle anlattı:

“Resûlullah'tan bir şey istemeden döndükten sonra, Allah bize rızkımızı gönderdi. İşimiz öyle düzeldi ki, Ensar'ın zenginlerinden olduk.”

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu...*

Gençlerin, geçim konusunda yaşadıkları problemlerinin çoğu haramla iştigallerinden kaynaklanmaktaydı. Haramlar Rezzak ismiyle kişinin arasına girmekteydi. Haram kara bir perdeydi, kişide Allah'ın isimlerini örtmekteydi. Öncelikle de Rezzak ismini.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

*İffetini koruyamayan genci, Allah da geçim tokadı ile uyarıyordu...*³²

³² Bkz.: Hâkim, *Müstedrek*, 3/563; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, 1/370.

GENÇLER BİRBİRLERİNE BAKARKEN

Peygamberimizin veda haccıydı. Arafat'tan dönülmekteydi. Peygamberimiz, her zaman devesinin arkasına birisini oturturdu. Arkada oturan bu kişilere “redif” denirdi. Peygamberimizin devesinin arkasında oturan bu bahtiyar redifler toplam otuz kadardı.

O gün Arafat'tan Mina'ya kadar amcası Abbas'ın oğlu Abdullah redifi olmuştu; Mina'dan sonra ise Abdullah'ın kardeşi Fadl.

Peygamberimiz, devesinin arkasında genç Fadl ile giderken, genç bir kadın Peygamberimize soru sormak için geldi. Fadl, son derece yakışıklı bir gençti. Kadın, Fadl'a bakmaya başladı, Fadl da kadına.

Peygamberimiz, Fadl'ın yüzünü eliyle başka tarafa doğru çevirip kadına bakmasına engel oldu.

Fadl yüzünü kadından döndürdü ve yaptığı hatayı fark etti.

Peygamberimizin davranışı ilginçti. Günaha karşı genci koruma altına aldı. Sözle kırmadı, rencide etmedi, incitmedi. Yapılması gerekeni yaptı. Eliyle bakış yönünü değiştirdi. Fadl bakışını düzeltirken, kadın da hatasını anladı ve Fadl'a bakmaktan vazgeçti.

Fadl bu olayda henüz 15 yaşlarındaydı, şimdiki tabirle buluş yaşında olan bir gençti. Peygamberimiz ona yumuşak bir üslupla davranmıştı. Bu yumuşak davranış, insanın benliğine dokunmadığı için, kişiyi o harekette sabit tutma, ya da inadına devam ettirme halinden uzaktı.

Gençlerin belki de en önemli yanları tepkiye direnme-leriydi. Evet, gençler kendileriyle zıtlaşılan bir davranışta, davranışın yanlışlığını bile bile direnirler. Çünkü gençler, gençliğin ilk dönemlerinde kendilerini etrafa kabul ettirme gayreti içinde olurlar. Bu da benliğin en güçlü direnç noktasıdır. Kendisiyle zıtlaşılan gençte benlik duygusu güçlenir. Böyle gençler güven duygusunu da kaybederler. Güven duygusunu kaybeden gençte karakter zayıflığı görülür. Karakter zayıflığı da günaha karşı gencin direnememesini netice verdiği için, kötü davranışlar da bu gençlerde daha çok görülür.

***

O (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

*Gençlerle zıtlaşmanın, onları küçümsemenin, onların ayıbını yüzüne vurmanın gençlerde onulmaz ve onarılmaz yaralar açtığını...*³³

³³ Bkz.: *Sahih-i Buhârî Muhtasarı Tecrid-i Sarih Tercemesi*, 6/53.

PEYGAMBERDEN KISAS İSTEDİ

Ensar'dan uzun boylu bir delikanlıydı Sevad b. Amr. Güzel kokular sürünmek en büyük zaafıydı. Peygamberimiz, etrafı rahatsız edecek derecede çok koku süren bu genci her gördüğünde kafasını sallardı.

Delikanlı, yine güzel kokular süründüğü bir gün Peygamberimize rastladı. Peygamberimiz, onun karnına elindeki değnekle yaralanacak kadar vurdu. Genç, hiç rahatsızlık emaresi belirtmedi. Yalnız İki Cihan Serveri'ne şöyle dedi:

“Ey Allah'ın Resûlü! Kisas istiyorum.”

Bu onun hakkıydı. Peygamberimiz hemen elindeki değneği gence verdi. Peygamberimizin üzerinde iki tane gömlek vardı. Gömlekleri yukarıya kaldırdı. İşin ciddiyetini anlayan sahabiler gence “Allah Resûlü'nden nasıl kisas istersin?” diye bağırmaya başladılar.

Genç, hiç aldırış etmiyordu. Peygamberimizin vücudunu araştırdı. Kendisine vurduğu yeri buldu. Herkes nefesini tutmuş gence bakıyordu. Bazıları ise “Vuramazsın Allah

Resûlü'ne!" diye bağınıyorlardı. Genç, çevreyi unutmuş, sanki Peygamberinin vücudunda araştırma yapıyordu. Neresi olabilirdi acaba. İşte burası olmalıydı. Tam burası. Bulmuştu işte. Bulduğu yere iyice baktı. Bir kez daha. Yakından dokundu ve sarılarak Peygamberin karnını öpmeye başladı. Genç daha sonra kısastan vazgeçtiğini belirtirken Peygamberinden isteğini söyledi:

“Ey Allah’ın Resûlü! Ben dünyadaki hakkımı sana bağışlıyorum ki, kıyamet gününde bundan ötürü bana şefaate!”

Akıllı genç, kısası ahirete şefaate olarak bıraktı. Hatası için küçük bir ikaz, büyük bir kazancı netice vermişti.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu*.

*Uygun ikazların genci düzeltebileceğini...*³⁴

³⁴ Bkz.: İbn Sa'd, *Tabakât*, 9/72; *Kenz*, 7/302; İbn Hacer, *İsabe*, 2/96. Bu olayın diğer bir kaynakta Efendimizin onu safa sokması için gerçekleştiği anlatılmaktadır.

ATEŞLE DAĞLANAN GENÇ

İki genç delikanlının adımları, Darül Erkam'a giden yolda birleşti. İki de içlerinde coşan bin bir ümitle yöneldiler oraya. Gençlerden biri, diğerine sordu:

“Nereye gidiyorsun?”

Soruya soruyla cevap verdi Suheyb İbn Sinan:

“Sen nereye gidiyorsun?”

“Onun yanına.” dedi Ammar.

Birlikte vardılar O'nun yanına. Birlikte şehadet getirerek şahit oldular onun Peygamber olduğuna.³⁵ Ammar, ilklerin ilklerindendi.

İlk işi anne ve babasını da ona götürmek oldu.

Ammar, ilk Müslümanlardan olmanın çetin sınavını yaşamaya başlamıştı. Her yeni gün, ona yeni bir eleme, yeni bir işkenceyi getiriyordu.

Anne babası şehit oldu gözlerinin önünde. Bu şehitlikte

³⁵ Bkz. İbnü'l-Esir, *Üsüdü'l-Gabe*, 3/307; 2/460.

de ilki yaşadı Ammar. Annesi ilk kadın şehit, babası da ilk erkek şehitti.

Ammar, O'na gitmenin bedelini işkence olarak görüyordu müşrikler tarafından. Güneşin en yakıcı olduğu anlarda demir bir gömlek giydiriliyor, saatlerce güneşin altında bekletiliyordu. İliklerine kadar eridiğini hissediyordu.

İşkencelerin genç bedeninde dayanma gücünü tükettiği bir gün, Peygamberimiz Ammar'a rast geldi. Sevgili Peygamberine dedi:

“Azabın her türlüsünü tattık ey Allah'ın Resûlü!”

Peygamberimiz, genç Ammar'a dualarla sabır tavsiye etti:

“Allah'ım! Ammar ailesinden hiçbir kimseye cehennem azabını tattırma.”

Yine işkenceli bir gündü. O günkü işkence tarzı ateşti. Ammar ateşle dağlanmaktaydı. Peygamberimiz Ammar'ın başını okşadı ve dua etti:

“Ey ateş! İbrahim'e serin ve selamet olduğun gibi Ammar'a da öyle ol!”

Belki de genç Ammar, bu genç yaşta anne ve babası gibi ölüp gideceğini düşünmekteydi. Peygamberimiz Ammar'ı yüreklendirip müjdeledi:

“Ey Ammar! Sen bu işkencelerle ölmeyecek, uzun bir müddet yaşayacaksın. Senin ölümün azgın bir topluluğun eliyle olacak.”³⁶

Ammar'ı müjdelerle, dualarla destekleyen Efendiler

³⁶ İbn Sa'd, *Tabakat*, 3/248.

Efendisi bu genç ruhun dehşetli işkenceler karşısında dayanmasını sağlayan tek dayanaktı.

İşkencelerin dayanılmaz boyuta ulaştığı bir gün genç Ammar'ı ağlarken buldu Allah Resûlü. Aç, perişan, yanık... Vücudu dağlanmış. Anne babası öldürülmüş.

Ağlıyordu Ammar. Peygamberimiz gözyaşlarını silerek ona dedi:

“Kâfirler seni bir daha tutup işkence yaparlarsa, sen de onlara istediklerini söyle ve kurtul.”³⁷

Ammar da öyle yaptı. İşkenceden kurtulmuştu ama, vücudunun dağlanmasına bedel şimdi kalbi dağlanıyor, ruhu yanıyordu. Doğru sevgili Peygamberinin yanına gitti. Peygamberimiz, Ammar'a “kurtulduğun yüzünden belli” dedi.

Ammar “Vallahi kurtulmadım!” diyerek cevap verdi. Ammar, için için tutuşmuş yanıyordu. Sevgili peygamberine “Lat ve Uzza'nın senin dininden daha hayırlı olduğunu söylediler bana.” dedi.

Peygamberimiz Ammar'a sordu:

“Müşriklerin dediklerini söylerken kalbini nasıl buldun?”

Ammar'ın kalbi dinine bağlılık ve Peygamberinin sevgisiyle dopdoluydu.

Peygamberimiz,

“Sana vebal yok.” diyerek rahatlattı Ammar'ı.

Ammar, Rabbinin bildiği kalbini, Rabbine arz etti du-

³⁷ İbn Sa'd, a.g.e. 3/249.

alarla, özürlerle. Kızgın çöllere dönen Ammar'ın kalbini Allah teselli etti. Rabbi, Ammar'ın imanını teyit ediyordu:

“Kalbi imanla dolu olarak mutmain iken, dini inkâr etmeye mecbur bırakılıp da yalnız dilleriyle inkâr sözünü söyleyenler hariç, kim imanından sonra Allah'ı inkâr ederek gönlünü inkâra açar, göğsüne küfrü yerleştirirse, onlara Allah tarafından bir gazap, hem de müthiş bir azap vardır.” (Nahl, 16/106)

Bir genç yüreğin, erimiş bakıra dönen kalbinin tövbesini Rabbi cevaplıyordu. Ona açılan kalplere O, (celle celâluhû) âyet âyet cevap veriyordu... Ayetler, yüreklere âb-ı hayat gibi dökülüyordu ...

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm)...

Gençlerin, gözyaşlarını silen birisiydi. O, gençlerin derdi ile dertlenen, onların derdini dinleyen birisiydi.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu...

Gözyaşı silinmeyen, şefkatle dinlenilmeyen, sevgi ile omuzu tutulmayan gencin ısıdırıp içinde olacağını.

BABAYLA KARŞI KARŞIYA

İslâm Mekke’de doğduğunda o, gençliği yeni idrak etmeye başlamıştı. Çocukluğu bolluk ve servet içinde geçmişti. Gençliği de öyle olacaktı. Çünkü babası Cerrah, Mekke’nin zenginlerindendi.

Binlerce ümit ve renkli hayallerle adım attı gençliğe.

Bir şehadetle değişti her şey.

“Şehadet ederim ki Allah bir ve Muhammed O’nun Resülü!” dedi.

Onuncu şahit olarak geçti tarihe. Onuncu imanlı kalp olarak takıldı nur halkaya.

Her şey bu şahitlikle başladı. Yepyeni bir sayfa açıldı hayatında. Her şey değişti. İnsanlar farklılaştı. Bunların en önemlisi babasıydı. Artık onu tanımak mümkün değildi. Bu muydu babası? Ne olmuştu sevgi ve merhametine?

Babası, oğul Ebû Ubeyde’ye yapmadık zulmü bırakmadı. Tüm zulüm planları tükenince de onu evden kovdu.

Ebû Ubeyde, varlıktan yokluğa düşmüştü. Her şeyini kaybetti, mal mülk, ana baba, eş dost. Genç Ebû Ubeyde bu yoklukların hiçbirine aldırış etmedi. Ebedî varlığa tutundu.

Sonunda doğduğu, vatan edindiği Mekke'sini de bıraktı.

Ebû Ubeyde, sonsuza dek ayrıldığı babası ile ilk ve son kez Bedir'de karşılaştı. Ubeyde ve tüm müminler için zor bir savaştı Bedir. Amansız nefis mücadelelerinin yaşandığı bir savaştı. Kardeş ile kardeşin, baba ile oğulların ve can dostların karşı karşıya geldiği bir savaştı.

Savaşın bir ânında Ebû Ubeyde babasıyla karşı karşıya geldi. Baba, sürekli olarak oğluna hücum ediyordu, Ebû Ubeyde ise kaçırıyordu. Fakat baba, oğlunu bırakmak istemiyordu. Sonunda baba, oğlunu kısıkvrak yakalayıp, onu kaçamayacak bir pozisyona getirdi. Çaresiz kalan Ebû Ubeyde, babasını öldürdü ve onu peygamberimizin huzuruna getirdi.

Ötelerden indi övgü âyet âyet:

“Allah’a ve âhiret gününe iman eden hiçbir milletin, Allah’ın ve resulünün karşısına çıkan kimseleri, isterse o kimseler babaları, evlatları, kardeşleri ve sülaleleri olsun, sevip dost edindiklerini göremezsin. İşte Allah onların kalplerine imanı nakşetmiş ve Kendi tarafından bir ruhla onları desteklemiştir. Onları, içlerinden ırmaklar akan cennetlere, hem de ebedî kalmak üzere yerleştirecektir. Allah onlardan, onlar da O’ndan razıdırlar. İşte onlar Allah’ın tarafın-

da olanlardır. Ve iyi bilin ki, felaha erenler, Allah'ın tarafında yer alanlar olacaklardır.” (Mücâdile, 58/22)

Allah'ın övdüğü bu genç dostunu başka bir keresinde de Peygamberimiz şöyle övmüştü:

“Her ümmetin bir emini vardır. Ey ümmet! Bizim eminiz de hassaten Ebû Ubeyde İbnü'l-Cerrah'dır.”³⁸

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu...

Dünyayı terk edebilen genci Allah'ın kucakladığını...

---

³⁸ Ebû Nuaym, *Hilye*, 1/101.

KRALA İSLÂM'I ANLATAN GENÇ

İslâm nuru kalbine vurduğunda taptaze bir civandı. Mekke müşriklerinin baskısı artıkça artmış, nefretleri Müslümanlara Mekke'yi dar eylemiş, yaşanmaz kılmıştı.

Peygamberimiz sevgili dostlarına gitme izni verdi. Gittiler.

Tek tek gittiler... Filize durmak için gittiler... Bire bin vermek için gittiler... Rızâ-i İlâhîyi umarak gittiler... Geride kalanlara hüznün ve hasret bırakarak gittiler.

İslâm gönüllerine düşünce onlar da gurbete düştüler.

Gurbete yol aldıklarında, vatan illerini terk ettiklerinde, bilmedikleri ülkelere, görmedikleri yerlere, tanımadıkları insanların beldelerine gittiklerinde gencecik birer candılar.

Gencecik canlar, ayrıldılar ana yurtlarından, daha ana-larına ihtiyaç duyarlarken. Arkalarından gözyaşlarıyla kucakladı onları, anaları, eşleri. Umutsuzca kalbi mahzun bakındı geride kalanlar. Küçük yavrular, küçük dünyalarında gidenlerin geri döneceğini hayal ederek avundu.

Cafer de böyleydi. Peygamberin amca oğluydu. Ali'sinin kardeşiydi.

Cafer, sevgili Peygamberinden ayrılarak gitti.

Kararlı gitti. İnançlı gitti. İslâm'ı anlatmaya, Rabbini tanıtmaya gitti.

Habeş kralının önünde İslâm'ı anlatıp o dillere destan edebî konuşmasını yaptığında 25 yaşındaydı.

Kral hayranlıkla dinledi Rabb'ini ondan. Damla damla akıttığı gözyaşları ile kalbini araladı Cafer'in anlattıklarına.

İslâm nurunun kralların kalbine yansımaya vesile olduğunda, kralların kalbini İslâm'a alıp götürdüğünde Cafer yalnızca 25 yaşındaydı.

Yıllar sonra döndü Cafer, amcaoğlunun göç ettiği Medine'ye, ikinci göçü yaşayarak. Hayber kalesi fethedilmişti onlar geldiklerinde. Cafer'inin gelişi amcaoğlu sevgili Peygamberimiz'i o denli sevindirmişti ki, sevincini şöyle dillendirmişti:

“Bilmem bu iki şeyden hangisi ile sevineyim? Hayber'in fethiyle mi, yoksa Cafer'in gelişiyle mi?”

Cafer'ini o denli kucaklamıştı ki ashab, şimdiye dek hiç kimseyi o denli kucaklamadığını belirttiler. Cafer'ini Allah Resûlü hasreti kadar kucaklamıştı, sevgisi kadar kucaklamıştı.

Cafer, kralın Müslüman olmasına vesile olmuştu. Adeta bir ülkenin Müslüman olmasına vesile olmuştu.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

Donanımlı bir gencin giremeyeceği bir gönül, tesir edemeyeceği bir yüreğin olmadığı...³⁹

³⁹ Bkz. İbn- Sa'd, *Tabakat*, 4/1946; İbn Hişam, *Sire*, 1/336-337.

BABASI CEHENNEME ATMAK İSTİYORDU

Kureyş'in zengin ailelerinden birine mensuptu. Bir gece rüyasında babasının kendisini cehenneme atmak istediğini gördü. Bu dehşetli durum içerisindeyken Allah Resûlü imdadına yetişip babasının elinden kurtarmış, cehenneme girmesine engel olmuştu.

Rüyanın tesiri ile uyandı. Sanki korku ter olmuş, her yanını sarmıştı. Sırılsıklamdı. Cehennem dehşet vericiydi. Onu anlatmak, tarif etmek mümkün değildi. Cehennemin dehşetinden daha dehşetli olanı ise böyle bir yere atmak için, onu babasının çekiştirmesiydi. Dehşeti bu yüzden daha da artmıştı.

Korku şaşkınlığını hemen üzerinden atıp Resûlullah'a koştu. Çünkü rüya çok açıktı. Hemen iman etti.

Mutluydu genç Halid bin Said. Cehennemin dehşet ve korkusu kalbinden gitmiş, kalbi Allah Resûlü'nün sevgisi ve imanın hafifliği ile dolmuştu. Kanatlanıp uçmak istiyordu.

Genç Halid'in rüyasının devamı çok geçmeden çıktı.

Baba, oğlunun iman ettiğini duyduğunda ona nasıl işkence yapacağını planlarını yapmaya başladı.

Baba Ebû Uhayha Said, ilk önce oğlunu ikna etmeye çalıştı. Delikanlı ısrarla dinini bırakmayacağını söylüyordu.

Oğlunun bu kesin tavrı üzerine baba, elindeki sopa kırılıncaya kadar onu dövdü. Sonunda da onu geçimini kesmek, malından men etmekle tehdit etti. Delikanlı babasına dedi:

“Rızkı veren Allah’tır.”

Babanın hırsı ve hiddeti daha da arttı. Oğlunu hapsetti, günlerce aç ve susuz bıraktı.

Halid bin Said yolundan dönmedi. Babasının kendisini atmak istediği cehennemden, Allah Resûlü’nün kurtardığını hatırladı her an. Hep o cehennemi düşündü. O, korkunç cehennemın dünyadaki her türlü kötülük ve işkenceden daha fena olduğunu görmüştü. Bu bilinç ile ayrılmadı sevgili Peygamberine bağlılıktan ve imanından.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu*.

*Genç, gerçekten inanırsa hiçbir şeyin onu inancından vazgeçiremeyeceğini...*⁴⁰

⁴⁰ Bkz. İbn Sa’d, *Tabakât*, 4/94-95; İbn Hacer, *İsâbe*, 1/406.

ALLAH'IN CEVAP VERDİĞİ GENÇ KIZ

Hudeybiye anlaşması olmuştu. Bu anlaşma gereği Mekke halkından kim olursa olsun Medine'ye gelirse, ister Müslüman olsun ister olmasın iade edilecekti.

Ümmü Külsüm binti Akabe de, Hudeybiye anlaşmasından sonra Mekke'den kaçıp Medine'ye gelmişti.

Ümmü Külsüm genç kızdı. Onun gittiğini haber alan kardeşleri Velid ile Ammare hemen Mekke'den yola çıkıp peşine düştüler. Ümmü Külsüm'ün, Medine'ye gelişinin ikinci günü kardeşleri de Medine'ye ulaştılar.

Peygamberimizin huzuruna vararak Hudeybiye anlaşmasının şartlarını hatırlatıp kız kardeşlerinin iadesini talep ettiler.

Kardeşlerinin bu isteği karşısında Ümmü Külsüm feryat etmeye, şefkat kaynağı peygamberine sığınarak yalvarmaya başladı:

“Ya Resûlallah! Ben kadını, kadınlar zayıf olur, beni kâfirlere vermenizden korkuyorum.”

Şefkat peygamberi düşündü. Anlaşma şartında kadın-

lar denmemiş, sadece erkekler denmişti. Elbette ki Ümmü Külsüm'ü vermeyecekti.

Peygamberimiz Ümmü Külsüm'ü vermemiştir, ama müşrikler itiraz edip anlaşma şartına uymuyorsunuz, diyebilirdi. Ümmü Külsüm'ün içinde bir huzursuzluk vardı. Çaresizliği, acizliği, yalnızlığı ile dayandı Rabbine. Ümmü Külsüm'ün feryadına cevap, bu defa yücelerden geldi:

“Ey iman edenler! Mümin hanımlar size katılmak üzere hicret etmiş olarak geldiklerinde onları imtihan edin! Gerçi Allah onların imanlarını pek iyi bilir. Ama siz de onların mümin olduklarını anlarsanız, artık onları kâfirlere geri göndermeyin...” (Mümtehine, 60/10)

Bir sureye adını vermişti Ümmü Külsüm'ün olayı. Bu surenin isimlerinden biri Mümtehane'dir ki bu, “imtihan edilen kadın” demektir.

Hem Rabbi, hem de Peygamberi Ümmü Külsüm'ü koruma altına almıştı. Mutluydu Ümmü Külsüm. Onu hiç kimse Peygamberinin yanından alamazdı. Artık o, hakkında âyet nazil olan bir genç kızdı. O, Rabbi tarafından cevap verilen bir genç kızdı.

Ümmü Külsüm Medine'de kaldı.

***

O, herkesin hukukunu korudu. Özellikle de kadın ve çocukların.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Hak ve hukukun çok önemli olduğunu... Bilhassa bu hukuk bir kadının hukuku ise, bu hukukun Rabbi katında ne derece ehemmiyetli olduğunu O çok iyi biliyordu.

EVLİLİK ÖNCESİ GÖRÜŞME NASIL OLMALI?

Evliliğe karar vermişti. Bu konuda düşündüğü biri vardı. Düşüncesini Allah Resûlü ile paylaştı, fikrini sordu. Peygamberimiz Muğire İbn-i Şu'be'ye şöyle dedi:

“Onu gördün mü?”

Şu'be kızı görmemişti.

Peygamberimiz görüşülmeden yapılan evliliklerin mahsurlu olacağını bildiği için Şu'be'ye şu cevabı verdi:

“Git onu gör. Aranızda sevgi ve yakınlığın oluşması için onu görmelisin.”

Peygamberin bu isteği üzerine Şu'be, genç kızın evine gitti. Genç kız Medineliler ailelerinin yerlilerindendi. Şu'be, kızın anne ve babasından kız istedi ve Peygamberin tavsiyesi olarak kızlarını görmek istediğini de belirtti.

Kızın annesi ve babası Şu'be'nin ikinci isteğinden hoşlanmamışlardı.

Şu'be gitmek üzere kalkmıştı ki perde arkasında konuşmaları dinleyen genç kız Şu'be'ye seslendi:

“Eğer bunu sana Allah’ın Resûlü söylediye bak; eğer değilse bana bakmayı sana helal etmem.”

Ş’ube, genç kızın kendisine evlilik dışı bir niyetle bakılmasını istemediğini anlamıştı.

Şu’be’nin de zaten başka bir niyeti yoktu, niyeti Peygamberinin isteğini yerine getirmektir. Peygamberin emrine uyan genç kız da Şu’be’nin kendisini görmesine izin verdi.

Şu’be der ki:

“Onu gördüm ve kendisiyle evlendim.”

Peygamberimiz gençlerin evlilik amacı ile birbirleriyle görüşmelerini tavsiye ediyordu.

İleride ‘belki evlenebilirim’ şeklinde kesin karar verilmiş görüşmelerin olmaması gerektiği de önemli bir husustu. Nitekim kız, gencin kararlılığını ısrarla sorgulamaktaydı.

Peygamberimiz, gençlerin birbirlerini görerek evlenmelerini tavsiye ederken bu görüşmeleri üç defa olarak da sınırlandırmıştı. Efendimizin bu sınırı, evlilik öncesi oluşan nahos durumların önüne geçmek ve görüşmelerin sadece evliliğe yönelik olma maksadını tasvip ettiğini göstermekteydi.

***

O (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

*Evliliğin sağlam zeminlere oturması için evlenmeden önce görüşmenin lüzûmunu. Evlilikte mantığın öncelikli olması gerektiğini.*⁴¹

---

⁴¹ Bkz. Kenz, 7/288.

İSTİHBARAT TOPLAYAN GENÇ

Uhud, tâ başında Müslümanlar için zor olacağa benziyordu. Sınırlar gerilmişti. Bu gerilim, Ensar ile muhacirden iki sahabînin, kuyudan su çekerken kovalarının iplerinin birbirine dolanması yüzünden kavga edecek boyutlara varmıştı. Bu olay, Medineli Abdullah İbn Übeyy İbn Selül için iyi bir fırsat olmuştu.

Güvendiği on arkadaşını etrafına toplamış, durum değerlendirmesi yapmaktaydı. İçindekileri dışına aktarıyordu:

“Vallahi böyle bir şey görmedim. Bunların bir gün başımıza geleceğini biliyordum. Kavmim beni başlarına kral yapsalardı bunlar başımıza gelmezdi. Şimdi kendi ülkemizde bize üstünlük sağlıyorlar, bizi hor ve hakir görüyorlar. Medine’ye dönelim aziz olan zelil olanı oradan çıkaracaktır.”

Abdullah İbn Übeyy’in dert yandığı kişiler içinde Zeyd İbn Erkam da vardı. Zeyd, Abdullah ile aynı kavimdendi.

Abdullah İbn Übeyy’i çok seviyordu. Bu kişiler eğer İslâm’ı tanımamış olsalardı belki de onu başlarına kral yapacaklardı.

Ama İslâm’la her şey değişmişti. Zeyd, dinini ve Peygamberini ondan çok daha fazla seviyordu.

Zeyd vakit kaybetmeden savaş ânındaki bu fitne planını Peygamberine ulaştırdı.

Peygamberimiz Zeyd’e dedi:

“Ey delikanlı! Ona olan kızgınlığınla böyle bir şey duyduğunu sanmış olmayasın?”

“Hayır yâ Resûlallah!” dedi Zeyd. Peygamberimiz tekrar sordu:

“Yanlış duymuş olmayasın?”

Zeyd “Vallahi hayır yâ Resûlallah!” dedi.

Peygamberimiz gence tekrar sordu:

“Belki bunu söyleyen o değil bir başkasıdır; sen karıştırmış olmayasın?”

Peygamberimiz, bu sorgulamasıyla insanlara, bir haberi iyice tahkik etmeden inanmamaları gerektiği dersini veriyordu.

Zeyd’in anlattıkları Peygamberimizi çok üzmüştü. Sahabîler, bu durumu Peygamberimize haber verdiği için Zeyd’e kızıp çıktılar. İnanmayan bazıları da,

“Sen kavminin efendisi hakkında nasıl böyle isnatta bulunuyorsun?” diye Zeyd’i yalan isnadında bulunmakla suçladılar.

Zeyd, şöyle cevap verdi.

“Vallahi de benim için Hazreç arasında Abdullah İbn Übeyy’den daha sevimli bir adam yoktu. Ancak ben, bu sözleri babamdan bile işitmiş olsaydım hiç tereddüt etmez ve doğruca Resûlullah’a gelip anlatırdım. Ümit ederim ki Allah, Nebisine söylediklerimi doğrulayacak vahiy indirir.”

Zeyd’in sözlerinin doğruluğu hemen anlaşıldı. Abdullah İbn Übeyy, görünüşte Müslüman gibiydi, ama kalbi kendisine bağlı olan kavminin adamlarıyla birlikte Uhud’dan ayrılarak Müslümanları yalnız bırakmıştı.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu*.

*Gençlerin sadakatini, gençlerin doğruluğunu. Onun için de gençlerin sözlerine itimat ediyor ve onlara güveniyordu...*⁴²

---

⁴² Bkz. İbn Kesir, *el-Bidaye*, 4/182-185.

GENÇLERİ DİNLEYEN HZ. MUHAMMED

Uhud, Müslümanlar için hüzünle son bulmuştu. Übeyy b. Selûl ordudan adamlarıyla çekilirken, İslâm ordusunda Peygamberine gönülden bağlı olan oğlu Abdullah b. Übeyy kalmıştı. Canla başla savaşan Abdullah yaralanmış ve iki dişi kırılmıştı. Babası Übeyy, oğlunun bu haline çok sevinmiş ve ona şöyle demişti:

“Sen beni dinleyip gençlerin görüşüne uyan Muhammed’i dinlemeseydin bu felakete uğramazdın.”

Hz. Abdullah, babasının Uhud’da yaptıklarından son derece rahatsız ve üzgündü. Onu kırılan dişleri, yaralanan vücudu değil, babasının Peygamberi için söylediği sözler yaralamıştı. Peygamberimize giderek şu ricada bulundu:

“Yâ Resûlallah! Duyduğunuz sözler için eğer babamı öldürecekseniz, emrediniz bu işi ben yapayım. Onun başını kesip size getireyim. Vallahi, Hazreç kabilesi, aralarında babasına karşı benden daha hayırlı ve saygılı birinin

bulunmadığını bilirler. Korkarım ki, öldürme işini benden başkasına emrederseniz de nefsim, babamın katilinin halk içerisinde dolaşmasına razı olmaz. Sonunda bir kâfire karşı bir mümini öldürürüm de cehenneme giderim.”

Peygamberimiz, Abdullah’a babasına karşı yumuşak olmasını söyledi. Fakat Hz. Abdullah, babasının Peygamberimiz hakkındaki sözlerini bir türlü hazmedemiyordu. Daha fazla dayanamadı. Ve babasının önünü kesti, ona dedi:

“İzzet ve kuvvetin Allah ve Resûlü’ne ait olduğunu söyleyinceye kadar seni bırakmayacağım.”

Abdullah’ın babası şaşırmişti. Hayretle oğluna sordu:

“Demek beni Medine’ye bırakmayacaksın?”

“Evet.” dedi oğlu ve ekledi:

“Eğer izzet ve kuvvetin Allah ve Resûlü’ne ait olduğunu itiraf etmezsen boynunu vuracağım.”

Çünkü Übeyy, Uhud’da İslâm ordusunu bırakıp giderken Medine’ye vardıklarında aziz olanın zelil olanı Medine’den çıkartacağını söyleyerek ayrılmıştı. Azizden de kastettiği kendisiydi.

Übeyy, oğlunun kararlı olduğunu gördü ve istediği sözleri tekrarladı:

“Ben şahadet ederim ki, izzet ve kudret Allah’a, Resûlü’ne ve müminlere aittir.”

Hz. Abdullah’ın bu davranışı, hak üzerindeki sadakati, babası bile olsa küfre karşı koyması Peygamberimiz’i mem-

nun etmişti. Dualar döküldü peygamberimizin mübarek ağzından kendisini çok seven Abdullah için:

“Allah seni hayırla mükâfatlandırınsın!”

***

O (asm), biliyordu.

*Gencin vefalı olacağını.*⁴³

---

⁴³ Bkz. İbn Sa'd, *Tabakat*, 2/65; 3/540-541; Hâkim, *Müstedrek*, 3/488. Üsdü'l-Gabe, 3/197; Buhârî, *Menakıb*, 8.

GENÇ İÇKİ İÇİNCE

Peygamberimiz, ashabı ile sohbet ediyordu.

Bir genç getirdiler. Onu Peygamberimiz'e şikâyet ettiler. Genç içki içmişti. Had vurulması gerekiyordu. Çünkü cezalar karşılıksız kalırsa herkesin yasaklara karşı bir duyarsızlık sergilemesi mümkün olabilirdi. O şefkat Peygamberiydi ama etrafındakilere gereğinin yapılmasını söyledi.

Herkes bir şeylerle genci cezalandırmak için vurmaya başladı. Kimisi ayakkabısıyla, kimisi eliyle, kimisi de elbisesi ile vurmaktaydı. Şefkat peygamberi, "Bu kadar yeter!" dedi.

Sahabeler, genci bu defa da kınamaya başladılar. Genci,

"Sen Allah ve Resûlü'nden utanmıyor musun?" diyerek suçlamaya başladılar.

Peygamberimiz, genci daha fazla hırpalanmaması için oradan uzaklaştırdı. Genç gittikten sonra halk onun arka-

sından konuşmaya devam etti. Kimisi onu kötülüyor, kimisi de beddua edip “Allah’ım onu rezil et!” diye lanet okuyordu.

Sevgi Sultanı dostlarına baktı. Gence lanet okuyanlara şöyle dedi:

“Sakın böyle demeyiniz ve şeytana, kardeşiniz hususunda yardımcı olmayınız. Fakat deyiniz ki: Ya Rab! Onu affeyle. Ya Rab! Ona hidayet eyle.”

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

*Gencin nefis ve şeytanına daha çabuk mağlup olabileceğini. Onlara günahları karşısında kızarak beddua etmek yerine, dualarla Allah’ın emrini yerine getirmek hususunda yardımcı olmak gerektiğini...Gence yapılan bedduanın şeytanına yardımcı olup, o davranışında onu devamlı kılcığını...*⁴⁴

---

⁴⁴ Bkz. Buhârî, *Hudud*, 4; Ebû Dâvûd, *Hudud*, 36; Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, 2/299.

HZ. ÖMER'İ DEĞİŞTİREN GENÇLER

18-20 yaşlarındaydı. Mekke'deki yaşlı müşrikler, Peygamberin getirdiği nurdan kaçarlarken o, bu nura büyük bir aşk ile tutunmuştu.

Said bin Zeyd, İslâm nuruna gönlünü kaptırır kaptırmaz bu nuru genç eşine ulaştırdı. İki genç gönül, birlikte koştular o nura. Said ile eşi Fatıma, peygamberin nur halkasına on iki veya on üçüncü olarak katıldılar.⁴⁵

Said, Hz. Ömer'in hem amcasının oğlu, hem de eniştesiydi.

Hz. Ömer, o günlerde Allah Resûlü'nün karşısındaki safalarda yer alıyordu. Onu öldürmek için yola koyulmuştu. Yolda ona verilen bir haber, gidiş amacını ebedî olarak değiştirdi.

Kız kardeşinin de Müslüman olduğu haberi ile irkilen Ömer, ölüm listesinde ani bir kararla değişiklik yapmış, önceliği kardeşine vermişti.

⁴⁵ Bkz. İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-Gabe*, 2/306-307.

Kız kardeşinin kapısının önünde duydu imanın ilk muştusunu. İlahî bir ses, lahuî bir nağme, kalpleri değiştiren bir câzibe. Etkilendi, ama belli etmedi. Kardeşi genç Fatıma'yı, tokatlarla hırpaladı. Fatıma da, imanının tüm gücünü toplayarak kendisinden 20 yaşa yakın büyük ağabeyine bir tokat attı. Her şey o tokatla başladı. Ağabey Ömer'e bir titreme geldi.

“Getirin şu okuduğunuz şeyleri.” dedi.

Enişte Said okudu:

“Taha...”

Ömer titremekteydi. Genç Fatıma'nın imanını yansıttığı tokatla başlayan o titreme onu Peygamberin huzuruna götürmüştü...⁴⁶

Genç Fatıma, 40 yaşlarına yaklaşan ağabeyine öyle bir tokatla karşılık vermişti ki kalbinde Taha suresinin tohumlar gibi açılımını sağlamıştı.

Eşiyle birlikte İslâm'a gönül veren genç Said, bir gün Peygamberinin kendisine verdiği müjdeyi insanlara haber verdi:

“Ebû Bekir cennette, Ömer cennette, Osman cennette, Ali Cennette, Talha cennette, Zübeyr cennette, Sa'd bin Ebi Vakkas cennettedir. Bunların dokuzuncusunu da söylemek gerekseydi, onu da sayardım.”

Halk merak etmişti. Acaba dokuzuncu bahtiyar kimdi? Bu bahtiyarı öğrenmek için halk ertesi gün Hz. Said'in etrafında toplandılar. Israrla öğrenmek istediler.

⁴⁶ İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-Gabe*, 4/54.

Hız. Said onların ısrarlarına dayanamayarak dedi ki:

“Madem Allah adına yemin veriyorsunuz. Öyle ise söyleyeyim. Dokuzuncu da benim.”

Said, 19 yaşlarındayken İslâm’a tereddüt etmeden koşmanın mükâfatını daha hayatta iken sevgili Peygamberinden cennet müjdesi olarak almıştı.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu*.

*Hiçbir kötülüğe meyletmeyen genci Allah’ın sevdiğini, genç iken gönlünü Allah’a verenlerin cennete gideceğini...*⁴⁷

---

⁴⁷ Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, 1/187

GENÇTEN DİNLENEN KUR'ÂN

“Oku!”

O'nun (*celle celâluhû*) emriydi.

Sanki bu emirle sarılmıştı her bir sure, her bir âyet. Okundukça daha da güzel okunuyordu kelâmullah.

O da okuyordu... Ezel ebed sayfalarının inceliklerini okuyordu. Çoklarına mahrem olup gizli kalmış levh sayfalarını okuyordu...

Okudukça bir başka sevdaya bürünüyordu, okudukça bir başka aşklara dalıyordu.

Bir gün sevgili Peygamberi ondan Kur'ân okumasını istedi.

Abdullah İbn Mes'ud şaşırılmıştı. Kur'ân O'na (*aleyhissalâtu vesselâm*) gelmiş, O'nu muhatap almışken O'nun yanında nasıl Kur'ân okuyabilirdi?

Sevgili Peygamberine hislerini söyledi:

“Ey Allah'ın Resûlü! Kur'ân Sana indirildiği halde benim mi Sana okuyacağım?”

Peygamberimiz sevgili gence buyurdu:

“Evet, başkasından dinlemek benim hoşuma gider.”

Kur’ân’ı en güzel okuyan peygamber dostu okumaya başladı.

Okudu.

Allah’ın huzurunda O’nun Resûlü’ne okur gibi okudu.

Cebraîl’in dizinin dibinde sevgili Peygamberine Cebraîl okuyor gibi okudu.

Ezelden ebede kadar tüm mahlukat onları dinliyor gibi okudu.

Meleklerin etraflarını saf saf kuşattığı bir alemde okur gibi okudu.

“Her ümmetten bir şahit gönderdiğimiz zaman durumları ne olacak?” mealindeki âyete gelince sevgili Peygamberiz,

“Şimdilik yeter!” dedi.

Bu âyet, sevgili Peygamberini ağlatmıştı. Gözlerinden yaşlar boşanıyordu.⁴⁸

Abdullah İbn Mes’ud, Peygamberimiz’in, “Kur’ân’ı dört kişiden öğreniniz.” diye tavsiye ettiği dörtlerden biriydi.⁴⁹ Sevgili Peygamberini ağlatacak kadar muhteşem ve içli bir Kur’ân okuyuşu vardı.

Genç İbn Mes’ud, sevgili Peygamberinin pek çok övgü-süne mazhar olmuştu:

“Benden sonra iki kişiye, Ebû Bekir ve Ömer’e uyunuz.

⁴⁸ Bkz. Buhârî, *Fezailü'l-Kur’ân*, 32-33.

⁴⁹ Tirmizî, *Menakıb*, 38.

Ammar'ın gösterdiği yoldan gidiniz. İbn Mes'ud'un tavsiyelerine sımsıkı sarılınız.”⁵⁰

***

O (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

Gençlerin kabiliyetlerinin farkına varılmasının, onların başarılarını arttıracaktır...

---

⁵⁰ Tirmizî, *Menakıb*, 38.

EVLİLİK TEBRİĞİ NASIL OLMALI?

Doğum ve düğünlerde tebrik; ölüm ve hastalıklarda ise taziye ve teselli bekleriz. Her ikisinde de dua vardır. Biri-
sinde mutluluk için, diğesinde rahmete ermesi için.

Akil, Peygamberimizin amcası Ebû Talip’in oğlu ve Hz. Ali’nin de kardeşiydi. Evlenmişti. Herkes evliliğini tebrik ediyordu.

“Çoluk çocukla birlikte kutlu olun.” diyorlardı.

Akil, bu tebriki beğenmedi ve kabul etmedi. Peygamberimizin evlenenlere söylediği evlilik tebrikini hatırlattı ve öyle söylenmesini istedi.

Peygamberimiz evlilere şöyle tebrikte bulunurdu:

“Allah hanımının bereketini sende ve senin üzerinde kıl-sın.”

O, çocuktan daha çok eşlerin birbirleriyle alakalarını önemsiyordu. Onun için de evlilik tebrikinde eşlerin birbir-

lerine bereket getirmesini diliyordu. Elbette ki o bereketin içerisinde çocuklar da olacaktı.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Eşlerin birbirine mutluluk vermediği evliliklerde yetişen çocukların da kutlu ve mutlu olmayacağını...

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

*Bereketin her şeyi içerisine aldığı...*⁵¹

---

⁵¹ Bkz. İbn Sa'd, *Tabakat*, 4/44; İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-Gabe*, 3/423; Hâkim, *Müstedrek*, 3/576.

EVLİLİKTE TERCİH

Hz. Cabir, İkinci Akabe biatında çocuk sayılacak bir yaşta, babası ile beraber Müslüman olmuştu.

Cabir, delikanlı olma yolundaydı. Gençliğin ilk hayalleri dünyasını kuşatmıştı. Uhud savaşı hazırlıkları başlamıştı. Genç dünyasında, şehitlik ya da gazilik hayalleri ile Peygamberimiz'in yanına gitmiş, savaşa katılmak için izin istemişti.

Peygamberimiz Cabir'in yaşını savaş için küçük bulmuş, fakat babası izin verirse katılabileceğini söylemişti.

Cabir savaşa katılmak için babasından izin istedi. Bu savaş için Cabir'in babası hazırlık yapmaktaydı. Cabir'e dedi ki:

“Yavrum, yedi tane kız kardeşine bakıp himaye edecek başka bir kimse olsa idi, senin Uhud'da gözlerimin önünde şehit olmanı ne kadar isterdim.”⁵²

---

⁵² Bkz. Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, 3/395.

Cabir'in babası, Uhud'da şehit olmayı umuyor ve yedi tane kızını da genç oğluna emanet ediyordu.

Nitekim Uhud'da Cabir'in değil, babasının düşleri gerçek oldu. Cabir savaşa katılmadı ve babası Uhud'da şehit oldu.

Cabir'in babası, yedi kız ile çok miktarda borç bırakmıştı. Hepsinin yükü onun genç omuzlarına yüklendi.

Cabir'in babasının borçluları Yahudilerdi. Borçlular borçlarının hemen verilmesini istiyorlardı. Cabir, babasının malını alacaklılara vermeyi teklif etti ise de onlar bu teklifi kabul etmediler. Çaresiz kalan genç delikanlı Peygamberine müracaat etti. Peygamberimiz Cabir'e dedi ki:

“Bağın meyvelerini kopartıp harman ediniz.”

Cabir denileni yaptı. Peygamberimiz de harman içinde gezinerek dua etti. Cabir borçlulara alacaklarını verdi ve bir yıllık kadar mahsulât harmanda kaldı.

Borç sahibi Yahudiler peygamberin bu mucizesi karşısında hayrette kaldılar.⁵³

Delikanlı, Peygamberinin bereket mucizesi ile babasının borcunu ödemişti. Sıra yedi kızın bakımındaydı. Cabir bunun için çözümü evlenmekte buldu.

Peygamberimiz, Cabir'e evlilik tebriği yaparken kız ile mi, dul ile mi evlendiğini sordu.

Cabir, Peygamberimize dul ile evlendiğini söyledi. Cabir genç ve yakışıklı bir delikanlıydı. İstedığı kızla evlenebilirdi.

⁵³ Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, 3/373.

Delikanlı durumunu ve evlilik konusunda dul bir hanımı tercih sebebini şöyle açıkladı:

“Ey Allah’ın Resûlü! Biliyorsunuz benim yedi tane kız kardeşim var. Onlara bakıp saçlarını tarayacak, besleyip büyütecek tecrübeli birisini almak istedim. Onun için dulu tercih ettim.”

Delikanlının bu düşüncesi ve kardeşleri için yaptığı fedakârlık Peygamberimiz’in hoşuna gitmişti.

“İsabet ettin ey Cabir.” diyerek ona ve eşine dua etti.⁵⁴

Peygamberimiz gençlerin her türlü meselesi ile ilgilenir ve onları aile hayatları ve evlilikleri olmak üzere her konuda takip ederdi.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

Büyükler tarafından önemsendiğinin ve ilgilenildiğinin farkında olan gençlerin yanlış yapmayacağını.

---

⁵⁴ Buhârî, 2/580.

GENCİN GÜLDÜREN FİZİĞİ

Fakir bir çobandı.

İslâm'ı kabul etti. Her şey bu kabulle değişti. Artık Peygamberinden bir an bile ayrılmıyordu. Öyle ki Peygamberimiz'in yanına yeni gelenler onu da aile halkından zannediyorlardı.

Peygamberimiz'in özel eşyalarını o taşırdı. Peygamberimiz uyuduğu zaman uykudan uyandıran da yine o olurdu. Onun için kendisine “Sahibu's-Sevad ve's-Sivak” diyorlardı.⁵⁵

Abdullah İbn Mes'ud sevgili Peygamberini bir gölge gibi takip ederdi. Bir gün Peygamberimiz ve dostları otururken genç İbn Mes'ud ağaca çıktı. Çok zayıf olan bacakları meydana çıkmıştı.

Fizik olarak çok zayıf ve sıska olan gencin bacakları etrafta bulunanları güldürmüştü. Peygamberimiz bu durumdan hoşlanmadı. Gülenlere şöyle dedi:

“Niçin gülüyorsunuz? Onun bacakları kıyamet günü Uhud Dağı'ndan daha ağır gelecek.”⁵⁶

⁵⁵ Bkz. Müslim, *Fezailü's-Sahabe*, 110; Tirmizî, *Menakıb*, 38.

⁵⁶ İbn Sa'd, *Tabakat*, 3/155.

Peygamberimiz, insanların fiziklerinden çok kalplerine ve amellerine bakılmasını öğretmişti. O anda gülünen gencin fiziği için çevreyi uyardı ve hemen onun ahiret boyutundaki güzelliğine dikkatleri çekti.

Hz. Abdullah İbn Mes'ud, Suffe ashabındandı. Suffe ashabı, Peygamberimiz'e çok yakın yerde yaşayan, neredeyse bütün vakitlerini ilimle, Kur'ân ve Peygamberinden ders öğrenmekle geçiren sahabî efendilerimizdi. İbn Mes'ud, Suffe ashabı olduğunu gösterir bir davranışla kendisine yapılan gülmelere aldırmadı. Çünkü o Peygamberinden bunların geçici olduğu gerçeği dersini almıştı.

Belki pek çok gencin komplekse kapılabileceği fiziği, ona bir endişe vermedi. O öğrenmişti fiziğin geçici bir elbise olduğunu. Çok yakında çıkarılacağını.

***

O (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu...

Maddeyi önemsetmenin gençte kompleks meydana getireceğini. O, ebediyet inancıyla gençlere öyle bir güven duygusu verdi ki, onun yanındaki hiçbir genç kompleks hissetmedi. Fiziği ile uğraşmadı. Bu konuda endişesi de olmadı. Çünkü insan dünyaya bağlılığı derecesinde fiziği ile uğraşır ve fiziğini önemserdi.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Dünyaya bağlanan gencin önce fiziğine bağlanacağını.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Gence nasıl davranılacağını ve güvenin Allah'a dayanma oranında olacağını.

DAVRANIŞINI ALLAH BEĞENDİ

Zifiri bir karanlık içindeydi. Her yer kapkaranlıktı. Işıklar gibi umudun da kaybolduğu bir anda ansızın parlak bir ay doğdu. O ayın aydınlığı ile yolunu buldu. İlerlemeye başladı. Sonra önünde Zeyd bin Harise, Hz. Ali ve Hz. Ebû Bekir'in yürüdüklerini gördü. Onlara ne vakit buraya geldiklerini sordu. Onlar “şimdi” diyerek cevap verdiler.⁵⁷

Gördüğü rüyanın ürpertisiyle uyandı. Korkmuştu. Gördüğü karanlıktan korktuğu kadar, gördüğü ayın aydınlığı ile de heyecanlanmıştı. Ne olabilirdi bu rüya? Bütün gün düşündü. Aklından çıkmıyordu bir türlü.

Rüyanın üzerinden üç gün geçmişti hâlâ etkisindeydi. Rüya üçüncü gününde sırrını ifşâ etti. O gün Hz. Ebû Bekir ona İslâm'dan bahsetti ve bir Peygamberin geldiğini anlattı. Onu Peygamberin huzuruna götürdü.

Görür görmez etkilendi O'ndan. Bir şey söylemesine, bir şeyler demesine gerek yoktu. Bakışlarıyla girdi gencin

⁵⁷ Bkz. İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-Gabe*, 2/292.

kalbine. Sa'd bin Ebi Vakkas, hemen oracıkta Müslüman olup aydınlık yola katıldı.⁵⁸

On yedi yaşındaydı ve Müslümanların yedincisi olarak kurtuldu tüm karanlıklardan.

Sa'd, Müslüman olmuştu ama, annesi onun en büyük düşmanı kesilmişti. Oğlunu tehdit ediyor, ona yapmadık eza ve cefa bırakmıyordu.

Sa'd, namaz kılariken annesi komşu kadınlarını da toplayarak oğlunu odasına hapsediyordu.

Oğluna hapisler ve cezalar fayda vermeyince anne Hamne taktik değiştirdi. Oğlunun annelik sevgisini tehdit olarak kullanmaya karar verdi. Sa'd'a dedi:

“Muhammed'in getirdiklerini inkâr etmedikçe ne yiyeceğim, ne de içeceğim.”

Günler geçmekteydi... Anne, ne bir şey yiyor, ne bir şey içiyordu. Delikanlı annesinin yanına gitti ve ona imanındaki bağlılığını anlatmaya çalıştı:

“Anneciğim yüz tane canın olsa, birer birer çıksa ben yine de dönmem.”⁵⁹

Gencin iman boyutuna Rabb'inden cevap geldi. “Biz insana, yapacağı en hayırlı iş olarak, annesine ve babasına iyi davranmasını bildirdik. Ama bununla beraber, onlar senden, hakkında bilgin olmayan bir şeyi, Bana şirk koşmanı isterlerse, itaat etme! Hepinizin dönüşü Bana'dır ve Ben de yapageldiğiniz şeyleri bir bir bildirip karşılığını vereceğim.” (Ankebut, 29/8)

⁵⁸ İbn Hişam, *Sire*, 1/266; İbn Sa'd, *Tabakat*, 3/139; Taberi, 2/216

⁵⁹ *İsabe*, 2/31; Halebi, *İnsanü'l-Uyun*, 1/280.

Sa'd, Allah tarafından davranışı onaylandığında ve övüldüğünde on yedi- on sekiz yaşlarındaydı.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Gençlerin verdikleri kararlarda kararlı olduklarını. Tam inanan gencin inancını hiç kimsenin sarsamayacağını...

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Gençlerin yanında olmanın ve onları desteklemenin gerekliliğini. Yalnız bırakılmayan gencin başaramayacağı bir şeyin olmayacağını.

Rabbinin desteklediği gibi O (aleyhissalâtu vesselâm) da gençleri hep destekliyordu...

KÜTÜK AĞLARKEN

Herkese rahmetti O (aleyhissalâtu vesselâm). Herkese gönderilmişti. Herkes tanıdı onu, herkes sevdi.

Kâinat ona selam vermek için birbiriyle yarıştı. Her şey onun varlığından dolayı vücut bulabilmişti. Bu vücuda vesile olana herkes teşekkür etmek istedi.

Güneş batışını erteledi onun için, saygıyla bekledi. Güneş saygı ile baş eğerken kâinattaki tüm sistemler de durmuştu. Kâinat, onun için iki kez saygı duruşunda bekledi. Ay bağırını yardı ona, iki parça etti kendisini. Ağaçlar yerlerinden çıkıp baş eğdiler yoluna. Taşlar secde etti, dağlar hürmetle selam verdi.

Herkes, her şey “Rabbimizin elçisisin” dedi.

Onlardan birisiydi kütük de.

O, Peygamberimiz Medine’de Cuma günleri üzerine çıkıp (bazı rivayetlerde yaslanıp) hutbe okuduğu hurma kütüğüydü. Medine’ye dışarıdan gelen birisi, Allah Resûlü isterse ken-

disine üzerinde oturarak hutbe vereceği bir minber yapabileceğini söyledi.

Teklif Peygamberimize iletildi ve kabul gördü. Minber, kısa sürede tamamlandı. Peygamberimiz ona doğru yönelip tam çıkmak üzereydi ki eski minberin olduğu yerden bir ses duyuldu.

Evet oydu. Kütük. Ağlıyordu... Eleme boğulmuş inliyordu. Birkaç adımlık mesafelik ayrılığa tahammül edememişti.

Kütüğün iniltileri mescidi doldurdu. Herkes ağladı. Bu ağlayanlar içinde elbette pek çok genç de vardı. Hz. Abdullah İbn-i Ömer, Hz. Abdullah Bin Abbas, Ebû Said el-Hudrî...

Peygamberlerinin pek çok mucizesine muhatap olan gençler, peygamber aşkı ile yaş döküp inleyen kütüğün hasret hıçkırıklarını naklettiler.

Bunlardan birisiydi Ebû Said el-Hudrî. Peygamberimizin en çok sevdiği gençlerden. Yirmili yaşlarda bir delikanlı. Bir Cuma günü Peygamberinden ayrılan bir kütüğün hasret iniltileriyle o da inledi. Peygamberinin kütüğü teskin edişine, peygamberinin kütük ile konuşmasına şahit oldu.

Sevgili Peygamberi kütüğe sormuştu:

“İstersen seni dünyada, istersen de ahirette dikeyim?”

Kütük, ahireti tercih etmişti.

Aklı olmayan kütük dünyayı istememişti.

Genç Ebû Said, oradaki pek çok genç gibi kütükten daha akılsız olmamak için söz verdi, dünya için gözyaşı dökmemeye, dünyayı istememeye.

Kütüğün ağlaması herkese tesir etmişti. Ondan sonra insanlar arasında Allah için ağlamalar çoğaldı.

Gençler sevgili peygamberlerinin mucizelerini nakletmekte de hep öndeydiler.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Gençlerin yaşlılardan daha çok etkilenebileceğini...⁶⁰

---

⁶⁰ Bkz. Darimi, *Sünen*, 1/29.

OKLA YAŞAMAK

Pek çok genç, Peygamberimiz tarafından yaşları küçük bulunarak Uhud Savaşı'na katılma izni alamamışlardı. Uhud daha gitmeden ağlatmaya başlamıştı.

Bu gözü yaşlı gençlerden biriydi Semüre İbn Cündeb. Bir çıkış yolu arıyordu. Ümidini kaybetmemişti. Duydu ki kendisinden daha küçük yaşta olan arkadaşı Râfi' İbn Hadic, Uhud'a gitme izni almıştı. Râfi' ayağındaki mestlerin ucuna basarak boyunu uzatmış, Resûlullah'a kendini büyük göstermişti. Sahabîlerden bir tanesi de onun için referans olarak "Ey Allah'ın Resûlü! Râfi' iyi ok atar." demişti.

Parmaklarının ucuna basarak uzattığı boyu ve çevrenin tavassutu ile Uhud'a giden yolu aralamıştı Râfi'.

Kendisinden daha küçük Râfi'ye Uhud yolunun açılması Semüre'nin üzüntüsünü bir kat daha artırmıştı. Hemen sevgili Peygamberinin yanına gitti ve teklifini yaptı:

"Yâ Resûlallah! Ben Râfi'den daha güçlüyüm, onunla

güreşsem onu yenerim.”

Peygamberimizin hoşuna gitmişti Semüre'nin cesareti ve Uhud'a gitme iştiağı. İki gencin güreşmesine izin verdi.

Semüre ve Râfi' sevgili Peygamberlerinin huzurunda güreş tuttular.

Semüre'nin alnında boncuk boncuk ter. Uhud avuçlarında sanki. Uhud için asıldıkça asıldı arkadaşı Râfi'ye. Sonunda Uhud'u yakalamıştı. Tüm gençlik enerjisi ile Râfi'ye galip geldi.⁶¹

Güreş tutan, azim ve şevkti.

Peygamberimiz her iki gencin de savaşa katılmasına izin verdi.

Uhud için güreşmek, ölmek için güreşmek demektir. Ölmek için izin istemek demektir.

İki arkadaş Uhud'daydı...

Râfi'nin vücuduna bir ok isabet etti. Râfi' oku tutarak Peygamberine geldi ve onu çıkarmasını istedi. Peygamberimiz genç Râfi'sine dedi:

“Ey Râfi! İstersen hem oku, hem de okun ucundaki demiri çıkarayım. İstersen de yalnız oku çıkarayım, okun ucundaki demir kalsın da kıyamet gününde senin şehitliğine şahitlik edeyim.”⁶²

Râfi' teklifin ikincisini kabul etti. Okun demir ucu vücuduna

⁶¹ Bkz. Taberi, *Tarih*, 3/12-13.

⁶² Heysemi, *Mecmau'z-Zevaid*, 9/315, Beyhaki, 9/24. Bu hadisenin Uhud savaşında mı, yoksa Huneyn'de mi yaşandığı kesin olarak bilinmemekle beraber ikisinin arasında beş yıl olduğu düşünülecek olursa ikincisinde de olsa Rafi' yirmili yaşlardadır.

dunda kaldı. Kendini şehitliğe ulaştırarak bu demir parçasıyla Muaviye'nin zamanına kadar yaşayan Râfi' bu yarasının azması neticesi vefat etti.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm), *gençlerin ideallerinden tutuyordu.*

Onun yakınındaki gençlerin ergenlik problemleri olmadı. Çünkü ideali olmayan, ideal edinmemiş, ya da ideali benimsenmemiş gençler sıkıntı yaşardı. İdeali olmayan gencin tüm duyguları benliğine yönelirdi. "Ben"iyle başa başa kalan genç ise benlik ve kimlik çatışması yaşardı.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

Benliği ile uğraşan gencin egosunun güçleneceğini. Egosu güçlenen gencin de sevgi, şefkat ve merhametini kaybedeceğini, kimseye hürmet etmeyeceğini.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

Gençlere büyük idealler verilmezse, onların bencil olacaklarını... Öyle gençlerin hiçbir şey için fedakârlık yapamayacağını. Kendileri için yaşayacaklarını.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

Egosu güçlenen gencin her şeyden korkacağını...

GENCİ İMAM YAPTI

Hicretin 9. senesiydi. Sakif kabilesi, Taif'ten Medine'ye bir heyet gönderdi.

Peygamber Efendimiz, okunan Kur'ân'ları iyi duyabilmeleri, cemaat namazlarını iyi görebilmeleri için bu heyeti mescide yakın bir yere yerleştirdi. Heyete bizzat kendisi İslâmiyet'i anlatıyordu.

Osman b. Ebi'l-As, bu heyette bulunanların yaşça en küçüğü idi. Diğerleri dinlenmek için çadırlarına geçtiği zaman bile o, Peygamberimizin yanından hiç ayrılmıyordu.

Kısa zamanda Kur'ân okumasını öğrenmiş ve Kur'ân'dan pek çok ezberler yapmıştı.

Heyettekiler Peygamberimizin irşadıyla Müslüman olmuşlardı. Taif'te taşıdıkları iman güneşine Medine'de kucak açmışlardı. Peygamberimizden kendileri için namaz kıldırarak bir imam istediler.

Peygamberimiz, bu kabileye Osman b. Ebi'l-As'ı imam tayin etti.⁶³

Heyettekiler, bir müddet sonra yurtlarına Müslüman olarak döndüler. Bir de Allah Resûlü'nün görevlendirdiği genç bir imamları vardı. Kendilerinin yaşça en küçüğü. Hepsinin çocuğu yaşında olan bir civan delikanlı.

Peygamberimiz yaşa değil, gayrete önem veriyordu. Kim daha çok çalışırsa, kim daha çok öğrenirse onu öne geçiriyordu.

Peygamberimizin yanında her zaman ondan hiç ayrılmayan Ensar'dan yirmi genç bulunurdu. Bir vazife olduğunda onlara görev verirdi.⁶⁴

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

Gençlerin daha çabuk öğreneceklerini. Onların daha çok gayret edeceklerini. Onların daha enerji ve şevk dolu olduklarını. Bunun için de o, gençleri daha çok önemsiyor, onlarla daha çok ilgileniyor ve onları daha çok eğitiyordu.

⁶³ Bkz. İbn Kesir, *Sire*, 4/62.

⁶⁴ Kandehlevi, *Hayatü's-Sahabe*, 3/248.

ANNEYİ KIZDIRAN GENÇ

Delikanlı birkaç gündür Peygamberinin sohbetine gitmemişti. Dikkatli annenin gözünden kaçmadı bu durum. Oğluna sordu:

“Resûlullah’ı ne zamandan beri görmedin?”

Delikanlı kısa bir süre söyledi. Peygamberi ile oğlunun bu kadar ayrılığı bile can evinden vurdu anneyi. Nasıl olurdu da oğlu birkaç gündür Allah Resûlü’nün manevi feyzinden uzak durabilirdi? Onun nur yüzünü birkaç gün görmemeye nasıl dayanırdı? Onun sohbetinden nasıl istifade etmezdi? Birkaç gün onu görmez de, ona nasıl hasret duymazdı?

Anne, oğlu Huzeyfe’ye kızdı ve onu azarladı.

Huzeyfe, annesinin gönlünü aldı ve dedi:

“İzin ver, O’nu görmeye gideyim, sana ve bana mağfi-ret dileyeyim.”

Huzeyfe akşam namazı ulaştı sevgiliye. Birlikte akşam

namazını kıldılar. Peygamberimiz yatsı vaktine dek nafîle namaz kıldı. Delikanlı yatsıyı da peygamberiyle birlikte kıldı. Peygamberimiz oradan ayrılmıştı.

Huzeyfe bırakmak istemiyordu sevgili Peygamberini. Peşine düştü. Peygamberimiz kendisini takip eden Huzeyfe'nin sesini işitti ve sordu:

“Bu kim, Huzeyfe değil mi?”

Genç “evet” ile karşılık verdi.

Peygamberimiz gence isteğini sordu. Annesi ve kendisi için af istiyordu delikanlı. Peygamberimiz af dualarıyla isteğini verdi ona:

“Allah annene de, sana da mağfiret etsin.”

Sonra Peygamberimiz, kendisini görmek ve annesini de memnun etmek için yanına gelen gence bir mükâfat daha vermek istedi. Gördüğü bir meleği ona gösterdi. Peygamberimiz Huzeyfe'ye dedi:

“Şu bir melek! Bu geceden önce arza hiç inmemiştir. Bana selam vermek Fatıma'nın cennetteki kadınların efendisi olduğunu bildirmek, Hasan ve Hüseyin'in de cennetteki gençlerin efendisi olduklarını bana müjdelemek için Rabbinden izin istedi.”

Peygamberimiz bir gence, başka bir gencin ahiret boyutunu göstererek onu manevi alemler için hazırlanmaya teşvik ediyordu. Demek ki cennette gençlerin de efendisi olacaktı? Peygamberimiz, gençten bu efendilerden olmak için çalışmasını istiyordu.

O gün Huzeyfe annesinin yanına mutluluklarla dön-

dü. Yavrusunu ahiret ve Allah Resûlü'nü sevme yolunda yönlendiren anne, daha bu dünyada iken mağfiret duasını sevgili Peygamberinden almıştı.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

*Gençlere neresi hedef gösterilirse oraya koştuklarını...*⁶⁵

---

⁶⁵ Bkz.: İbrahim Canan, *Kütübü Sitte*, Hadis no: 4428; Tirmizî, Menakıb, 30 (378).

PEYGAMBERİ AĞLATAN GENÇLER

Peygamberimiz sevgili dostları ile sohbet ederken, yanına Beni Haşim'den bir grup genç geldi. Peygamberimiz, gençleri görünce rengi değişti, gözleri yaşla doldu.

Peygamberimizin bu hali dostlarının gözünden kaçmamıştı. Peygamberimizi ne üzmüş olabilirdi? Kendi kabilesinden olan bu gençler neden onu bu kadar duygulandırmıştı?

İbn-i Mes'ud sevgili Peygamberini hislendiren şeyi öğrenmek istedi ve sordu:

“Ey Allah'ın Resûlü! Şimdiye kadar, mübarek yüzünüzde hoşumuza gitmeyen bir manzara hiç görmemiştik. Şimdi ne oldu da bizi üzen bir ifade ile karşılaşıyoruz?”

Elbette ki Allah Resûlü'nün üzülmesi dostlarını da üzümüştü. Onun için “bizi üzen” diye soruyordu sevgili dostu.

Peygamberimiz, kendisinde bulunan ve sevgili arkadaşlarını üzen, değişikliği şöyle izah etti:

“Biz öyle bir Ehl-i Beyt’iz ki, Allah bizim için dünyaya mukabil ahireti tercih etmiştir. Benim Ehl-i Beyt’im benden sonra bela, kaçırılma ve sürgüne maruz kalacak. Nihayet, meşrik (doğu) tarafından beraberlerine siyah bayraklar olan bir kavim gelecek. Bunlar hayır (saltanat) isteyecekler, fakat istekleri yerine getirilmeyecek. Bunun üzerine onlar savaşıacak. Allah onlara yardım edecek. Bundan sonra istedikleri (hükümdarlık) kendilerine verilecek. Ne var ki, onlar bunu kabul etmeyip emirliği Ehl-i Beytim’den bir adama tevdi edecekler. Bu (Emir) de, insanlar yeryüzünü daha önce zulüm ile doldurdıkları gibi, yeryüzünü adaletle dolduracaktır. Artık sizden kim o güne yetişirse kar üstünde emeklemek suretiyle de olsa onlara varsın (katılsın).”⁶⁶

Peygamberimiz kar üstünde de olsa emekleyerek ona katılın dediği şeyin mahiyetini de şöyle açıklıyordu:

“Çünkü o, Allah’ın halifesidir, Mehdi’dir.”⁶⁷

Sevgili peygamberimiz kendi soyundan olan gençlere baktığında asırlar ötesini görmüştü. Gördükleri hüzünlendirmişti onun merhamet dolu yüreğini. Sevgili torunlarının başlarına gelenlerle başlayan Ehl-i Beytin çileli dünya hayatında belki de kendi neslinden gelen tüm büyüklerin sabır dolu, çile dolu hayatlarını görmüştü. Bu gördükleri içinde birisi onu ağılatmıştı. Tüm peygamberleri temsil eden kendisi gibi, tüm maneviyat büyüklerini temsil eden Mehdi’yi görmüştü. Mehdi’nin çileli hayatı sevgili peygamberimizi üzmüştü. Tavsiyeyi yaptı tüm insanlığa.

⁶⁶ Bkz.: İbrahim Canan, *Kütüb-i Sitte*, 17/574.

⁶⁷ İbrahim Canan, *Kütüb-i Sitte*, 17/575.

“Kar üstünde emeklemek suretiyle de olsa ona varın.”

***

O (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu*.

Gençlerin istikbalde ne denli fedakârlıklar yapacaklarını... Mehdi'nin etrafında gençlerin olacağını...

GENÇLER NİÇİN AĞLARDI?

Bedir, küfre karşı ilk savaşı. Onun için Bedir bir anda tüm gençlerin hayal dünyasına oturmuştu.

Bu savaşta yer alabilmek, ya Bedir şehidi, ya da Bedir gazisi olabilmek, bahtiyarlıkların en büyüğü olacaktı. Gençler bunu hissetmişlerdi.

Gençliğe yaklaşan birçok çocuk, Peygamberimizin “henüz küçükler” demesiyle Bedir hayalini kaybetmişti.

Ağlıyorlardı...

Umeyr Ebi Vakkas bu ağlayanlardan birisiydi. Hayalleri gözyaşları ile ıslanıyordu.

Umeyr’in ağabeyi Sa’d İbn Ebi Vakkas, onu bu halde görünce sordu:

“Sana ne oldu, neyin var?”

Umeyr gözyaşlarını açıkladı. Pek çok arkadaşının Bedir’e gitmek için yaşı küçük bulunmuştu. Ya sevgili Peygamberi, kendisinin de yaşını küçük bulursa ne yapacaktı. Hâlbuki o

Bedir’de sevgili Peygamberi ile aynı safta küfre karşı savaşmak ya şehit düşmek ya da gazi olmak istiyordu. İsteğinin gerçekleşmeme endişesi ona yaş döktürmekteydi.

Samimi gözyaşları Umeyr’e, Bedir’e katılmayı nasip etti. Peygamberimiz, Umeyr’i diğer arkadaşlarına nazaran biraz daha büyük bulmuştu.

Umeyr’in ilk işi, sevgili Peygamberinden izin alır almaz kılıcını kuşanmak olmuştu. Küfre kılıç kuşanıyordu. Belki de bir kılıç darbesiyle şehit olacaktı. Gazilik ve şehitliği hayal ederek hazırlandı.

Umeyr, kılıcı kuşanmakta zorlanıyordu. Ağabeyi hemen imdadına yetişmiş ve ona yardım etmişti. Umeyr’in kılıcı boyuna bir hayli uzun gelmekte ve bir taraftan da ucu yerde sürüklenmekteydi.

Hiçbir şeye aldırış etmiyordu Umeyr. On altı yaşın bütün coşkusuyla Bedir’i solukluyordu. Sonsuza dek sevgili Peygamberiyle aynı savaşta bulunmanın saadetini yaşayacaktı.

Umeyr, gözyaşları ile gittiği savaşta istediği ebedî mutluluğu yakaladı. Umeyr, on altı yaşında şehitliğin koynunda ebedî yaşama erdi.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu.*

*Zaferlerin gençlerin eliyle gerçekleşeceğini, gençlerin hayal dünyalarını mümkün olduğunca yıkmamanın ve gençlerin başarısı için onlara fırsat vermenin önemini...*⁶⁸

⁶⁸ Bkz. Buhârî, *Sahih*, 4/1456 (3739); İbnü'l-Esir, *Üsüdü'l-Gabe*, 4/287; *Kenz*, 5/270; Hakim, *Müstedrek*, 3/88.

GENÇ CEHENNEMDEN NASIL KORUNUR?

Dünyayı atıp gelmişlerdi oraya. Bir tek düşünceleri, bir tek istekleri vardı. Peygamberlerine en yakın olmak. O, ne yaparsa onu yapmak, O'ndan ne görürlerse hemen uygulamak, O'ndan duyduklarını duymayanlara hemen ulaştırmak.

Bunun için toplanmışlardı O'na en yakın bir yerde. Çoğunluğu gençlerden oluşan bu topluluğun büyük bir kısmı garip ve kimsesizlerdendi.

Onlara Suffe ashabı dendi.

Abdullah da onlardan birisiydi. Peygamberimizin vefatında 25-26 yaşlarındaydı. Bir an bile Peygamberinin yanından ayrılmadı. Zaruri işlerinin dışında hep Suffe'de kaldı.

Suffe'de olduğu bir gündü. Rüyasında bir melek kendisini alarak Cehennem'e götürmüştü. Gördüğü dehşetli yer karşısında rüyasında üç kere "Cehennemden Allah'a sığınırım." dedi.

Bir başka melek de ona “Korkma!” diyerek teselli vermişti.

Rüya çok dehşet vericiydi ve genç Abdullah çok korkmuştu. Korktuğu rüyayı Peygamberimizin eşi olan ablası Hz. Hafsa’ya anlattı. Ablası da Abdullah’ın rüyasını Peygamberimize anlattı. Peygamberimiz rüya ile gösterilen yerden sakınmak için, insanı o dehşetli yerden uzaklaştırıcı ameli söyledi:

“Abdullah ne iyi birisidir. Bir de geceleyin namaz kılsa.”

Delikanlı, Peygamberinden mesajı almıştı. Kendisini rüyada bile dehşete düşüren o kötü yerden uzak edecek ameli öğrenmişti.

Peygamberimiz, rüyanın yorumu ile Abdullah’a yapması gerekenin ne olduğunu söylüyordu. Abdullah, Peygamberinin bu tavsiyesine uydu. Artık geceleri çok az uyuyordu. Genç Abdullah, yalnız teheccüd namazı kılmakla kalmadı, o kötü yerden uzak olmak için, ömür boyu uykuyu kendinden uzaklaştırdı, uykuyu gecelerinden kovdu.⁶⁹

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu...

Cehennem ne kötü bir yer olduğunu. Gençleri cehennem hakkında daha çok uyarmak gerektiğini. Oradan uzaklaştırıcı en önemli amelin ise namaz olduğunu.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu, müjdeledi:

“Gönlü Allah’a bağlı, severek ibadet yapan gençler kıyamet günü Arşın gölgesinde olacaklar.”⁷⁰

⁶⁹ Bkz.: Müslim, *Fezailü’s-Sahabe*, 140.

⁷⁰ Buhârî, *Sahih*, 1/160-161.

ÖĞRETİLMİŞ GENÇ

O günler Mekke’de Müslümanlar için en sıkıntılı günlerdi.

Peygamberimiz, sevgili arkadaşı Hz. Ebû Bekir ile birlikte Mekke’nin dışında dolaşıyordu. Bir çoban gördüler. Çoban, Mekke müşriklerinden Ukbe İbn Ebi Muayt’ın koyunlarını otlatmaktaydı. Peygamberimiz çobana dedi:

“Ey delikanlı! Yanında süt var mı?”

“Evet.” dedi çoban, ve devam etti.: “Ben emanetçiyim, onu size veremem.”

Emin zatın hoşuna gitmişti emin çobanın davranışı. Rabb’inin mucizesiyle o emin davranışlı kişiyi emin yola getirmek istedi.

Çobana dedi:

“Bana hiç doğurmamış bir keçi veya kuzu getirir misin?”

Çoban istenileni yaptı, hiç doğum yapmamış bir oğlak getirdi.

Peygamberimiz oğlağın göğsüne elini koyarak sıvazladı ve dua etti. Sütsüz oğlağın memeleri sütle dolmuş, fişkirircasına akmaya başlamıştı.

Peygamberin sâdik dostu, bir kâse bulup hemen akan sütü sağmaya başladı. Peygamberimiz sevgili dostuna,

“İç!” dedi, sonra da kendisi içti rahmet hazinesinden gelen sütü.

Peygamberimiz tekrar dua etti ve oğlak eski haline gelecek göğsündeki sütler çekilmeye başladı.

Genç çoban şaşkına dönmüştü. Peygamberin yanına gelerek dedi:

“O okuduğun şeyleri bana da öğretir misin?”

Peygamberimiz genç çobana sevgiyle bakıp dedi:

“Sen öğretilmiş bir delikanlısın.”

Bu müjdeli dua, Abdullah İbn Mes’ud’un “hıbrü’l-ümme” (ümmetin âlimi) diye anılan altı Abdullah’tan birisi olmasına sebep oldu.

Peygamberin ona özel mucizesiyle Müslüman olduğunda o henüz yirmili yaşlarda bir delikanlıydı.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Gençlere uygun tarzlarda yaklaşınca onların kalplerinin kazanılacağını...⁷¹

⁷¹ Bkz. İbnü’l-Esir, *Üsüdü’l-Gabe*, 2/589

BABA İLE OĞULLAR AYNI MEZARDA

Muaz bin Amr, İkinci Akabe biatında Müslüman olup Peygamberine bağlanan bir gençti. Kendi kabilesinden içinde Muaz bin Cebel'in de bulunduğu birkaç gençle birlikte Müslüman olmuştu. Muaz, bu gençlerle beraber gece gündüz demeden kabilelerine İslâm'ı anlatıyordu.

İlk hedefi babasıydı. Çünkü babası kavmin reisiydi. Cömertliği ile de meşhur olan Muaz'ın babası kabilesinin puthanesini yaptırmış, oraya büyük putlar koymuştu. Muaz, her gece genç arkadaşlarıyla puthaneye gidiyor, putlara çeşitli şeyler yaparak kendilerini korumaktan aciz bu zavallı, cansız varlıklara ibadet edilmeyeceğini anlatmaya çalışıyordu.

Delikanlı son planını, babasının çok önem verdiği büyük putu yerinden söküp bir köpek leşine bağlayarak bir kuyuya atmakla yaptı. Sabah putu yerinde bulamayan baba, putu aramaya başladı. Sonunda onu köpek leşi ile

bağlı bulunca putlarda bir güç ve kuvvet olmadığını anlayıp Müslüman oldu.

Beni Seleme'nin reisi Müslüman olmuştu. Muaz ile genç arkadaşları mutluluktan uçuyorlardı.

Muaz'ın babasının ayağı sakattı. Bu yüzden Bedir savaşına katılamamıştı. Uhud savaşına katılmasına da oğulları izin vermiyordu. Muaz'ın babası Amr bin Cemuh, Peygamberimize giderek oğullarını şikâyet etti.

“Yâ Resûlallah! Oğullarım beni seninle Uhud'a göndermek istemiyorlar. Allah'a yemin ederim ki, bu topal ayağımla Cennetin yolunda gitmek istiyorum.”

Peygamberimiz,

“Sana cihad farz değil.” dedi.

Buna rağmen Amr bin Cemuh savaşa katılmak istiyordu. Peygamberimiz oğullarına,

“Ona mani olmayın. Herhalde Allah ona şehadet şerbetini içirecek.” dedi.

Muaz bin Amr, Müslüman olmalarına vesile olduğu babası ve üç erkek kardeşi ile Uhud savaşına katıldı.

Amr bin Cemuh, sakat ayağı ile inanılmaz başarılar gösterdi. Sonunda dilediğine iki oğlu ile birlikte ulaştı.

Savaş sonrası Muaz bin Amr, sevgili Peygamberiyle beraber babası ve iki kardeşinin cesetleri başındaydı. Peygamberimiz mübarek cesetlere bakıp genç Muaz'a müjdeyi verdi.

“Amr ve oğulları şimdi cennete ayak basmıştır.”

Peygamberimiz daha sonra baba ile oğullarının aynı kabre konulmalarını emretti.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu*.

*Allah yolunda birlikte cihat edenlerin o tarafta da bir ve beraber olacağını...*⁷²

---

⁷² Bkz. *Üsdü'l-Gabe*, 4/93-94; İbn Hacer, *İsabe*, 4/291; İbn Sa'd, *Tabakat*, 3/562

GENCE TAVSİYE NASIL OLMALI?

Hz. Ömer'in oğluydu. Babası Müslüman olduğunda beş yaşlarındaydı. Yaşının küçüklüğünden dolayı Bedir ve Uhud savaşlarına katılamaması Hz. Abdullah'ın içinde hep bir hicran olarak kalmıştı. Ondan sonra tüm savaşlara katılmış, Peygamberini bir gölge gibi takip etmiş, O'nun yanından hiç ayrılmamıştı.

Hz. Abdullah, Peygamberinin yaptığı her hareketi ve davranışı yapardı. Hayatı boyunca Peygamberinden görmediği bir davranışı yapmamıştı.

Saçlarının tamamını kestirdiğinde,

“Ey insanlar! Bu sünnet değil, saçlarım bana eza verdiği için kestiriyorum.” deme ihtiyacını duymuştu. Böyle bir açıklama yaparak insanların, kendisinin bu hareketini sünnet sanmasını engellemişti.

Peygamberinin gölgesi gibi ondan ayrılmayan bu genci, Peygamberimiz de çok severdi. Zaman zaman ona tavsiye-

lerde bulunurdu. Bir gün sevgili Abdullah'ın omuzlarından tutarak genç delikanlıya şunları tavsiye etti:

“Ey Abdullah! Dünyada kendini garip bir yolcu kabul et. Kendini kabir ehlinde say. Ey Ömer'in oğlu, ahirette dinar da, dirhem de yoktur. Orada iyilik ve kötülüğün karşılaştırılması vardır. Elbisesini gururla çeken kimselerin yüzüne o gün Allah bakmaz.”

***

O, daha gençken öğretilen gençliğin geçici olduğunu. Onun eğitim metodunda “Daha gençtir, ihtiyarlayınca...” anlayışına yer yoktu.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Genç iken değiştirilmeyen duyguların, ihtiyarlıkta değişmesinin zor olacağını. Bu davranışların alışkanlık haline gelerek değişmeyeceğini.⁷³

---

⁷³ Bkz. Buhârî, *Rikak*, 3

GENÇLER NASIL EĞLENMELİ?

Hz. Aişe, pek çok genç kızı evlendirmişti. O günde Medineli bir kızı evlendiriyordu. Peygamberimiz düğün yerine geldi ve Hz. Aişe'ye sordu:

“Kızı kocasının evine gönderdiniz mi?” Evet cevabını alan Peygamberimiz yine sordu:

“Kızla birlikte ezgi söyleyecek birini de gönderdiniz mi?”

Hz. Aişe göndermediklerini belirttiği zaman Peygamberimiz buyurdu:

“Ensar (Medineliler) arasında (bu çeşit fırsatlarda) eğlence geleneği vardır. Keşke kızla birlikte şarkı söyleyecek birisini gönderseniz de onlar şöyle söyleyiverselerdi:

‘Size geldik, size geldik
Bize şenlik, size şenlik.’”

Peygamberimiz eğlencenin hangi ölçüler içerisinde nasıl olması gerektiğini de belirliyordu. Gereksiz ve aşırıya varan

çalgınlıklar ve günahlarla değil, masum, günahsız, meşru sınır içerisinde bir eğlenceyi tavsiye ediyordu.

Burada tavsiye edilen eğlence tarzı, oyundan ziyade, dinlemeye yönelik musikili bir eğlence tarzıydı.

Nitekim Ebû Leheb'in kızının evlenmesinde de hazır bulunan Peygamberimiz "Eğlence yok mu?" diye sormuştu.

Peygamberimiz, Rübeyyi Bintu Muavviz'in de düğününe katılmıştı. Bu düğünde def çalarak Bedir savaşıyla ilgili (hamasi) şarkılar söyleyen iki cariyeyi dinlemişti. Bu cariyelerden birisi:

"Aramızda, yarın ne olacağını bilen bir de peygamber var." demesi üzerine Peygamberimiz onun sözlerini keserek:

"Bırak o sözü, önceki söylediklerine devam et, gaybı ancak Allah bilir." diyerek müdahale etmişti. (Bu cariyelerin buluş yaşına gelmemiş kız çocukları olduğu belirtilir.)

Bir evden kulağına def ve başka çalgı sesleri geldiğinde de Peygamberimiz bu evde ne olduğunu sormuş,

"Düğün var." dendiğinde,

"Bu nikahtır, sifah (zina) değildir." diyerek eğlenmeyi uygun bulmuştu.

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Gencin eğlenceye de ihtiyacının olduğunu. Özel günlerde eğlencenin olmasının normal olduğunu ama bu eğlencelerin belli ölçüler içerisinde olması gerektiğini...⁷⁴

⁷⁴ Bkz. İbrahim Canan, *Kütüb-i Sitte*, 10/510-511.

BİR GENÇLE GİRDİ MEKKE'YE

Mekke'den gençlerle ayrılmıştı Allah Resûlü. Müslüman olanların, bir kaçı hariç hepsi gençti. Hem de delikanlı, genç kız denecek yaşta gençlerdi.

Gençlerle ayrıldığı Mekke'sine yine gençlerle dönüyordu.

Etrafı rengarenk bahar çiçekleri gibi gençlerle doluydu. Bineğinde de bir genç vardı. O kutlu gün devesinin terkisindeki redifi, 18 yaşlarında bir gençti. Sevgili Üsame'si...

Kâbe'ye doğru ilerliyordu.

Dört bir yanı yeni açmaya durmuş filizlerle çevrili olarak giriyordu yaşlı müşriklerin kendisini uzaklaştırdıkları Mekke'sine...

Kâbe'ye akıyordu gençler, bahar çiçekleri gibi.

“Allâhu Ekber, Lebbeyk! “sadâları ile Mekke ufkunu coşkuyla tüllendiriyorlardı.

Yaşlı müşrikler sinmiş, korku dolu bakışlarla süzüyorlardı gençler arasındaki kâinatın süsü Nur Sultan'ı.

Mekke bir gençlik büyüüne kapılmıştı sanki. Allah Resûlü giderken yaşlanan Mekke, O'nun gelişiyle gençleşiyordu.

Üsame, sevgili Peygamberinin arkasında tüm gençleri temsil ediyordu. Onun gençlerle oluşturduğu dinin, genç ruhunun bayraktarlığını yapıyordu.

***

O (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Fetihlerin gençlerle yapıldığını.

O (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu.

Büyük Fatihlerin yanının hep gençlerle dopdolu olduğunu...

YİRMİ YAŞINDA VALİ

Mekke fethedileli on dokuz gün olmuştu. Peygamberimiz Mekke’de otoriteyi temin edip Medine’ye dönmeyi düşünüyordu.

İslâm’ın zaferini hazmedemeyen bazı kabilelerden rahatsız edici haberler alınmaktaydı.

Bu kabilelerden Hevazin ve Sakif birleşip Peygamberimiz’e saldırı hazırlığı yapmaktaydılar. Peygamberimiz bu haber üzerine hemen orduyu toparlayarak Huneyn’e hareket etti.

Bu arada Mekke’nin idaresi ve asayişi için bir vali gerekiyordu.

Peygamberimiz, Mekke’nin fethi günü Müslüman olan Attab bin Esid’i Mekke’ye vali tayin etti. Esid henüz yirmi yaşındaydı.

Peygamberimiz, Mekke’nin idaresini yirmi yaşındaki bir

gence bırakarak ayrıldı. Gençlerle girdiği Mekke'yi bir gence emanet etmişti...

***

O, (aleyhissalâtu vesselâm)...

Gençlere her zaman farklı baktı.

O, (aleyhissalâtu vesselâm)...

Gençleri hep onore etti. İleriye taşıdı, öne geçirdi. Anlamsız hürmet taassuplarından uzak oldu. Onları, hem hürmetli, saygılı gençler yaptı, hem de yaşlıların arkasından bırakmadı. Büyükler önde gider, her şeyi onlar yapar, büyükler büyük vazifeleri üstlenir, gençler daha çocuktur, deneyimsizdir, ileride yapar, düşüncesini benimsemedi. Her işte, her vazifede gençleri vazifelendirdi, gençlere vazife vererek onların bizzat tecrübe kazanmalarını sağladı. Gençler tecrübe için yaşlı olmayı beklemedi.

Gencecik delikanlıları orduya komutan yaptı, savaş yönettiler. Yirmi yaşındaki gençleri şehre vali yaptı, şehri idare ettiler. Çünkü gençlere görev vermemek, onlara güvenmemektir. Gençlere görev vermekten kaçınmak, yaşlıların enesinden kaynaklanmaktaydı. O, insanları kabiliyetlerine göre değerlendirdi.

O, (aleyhissalâtu vesselâm) biliyordu...

Başarıların gençlerle elde edileceğini...

Onun için Peygamberin yanında mutlaka gençler oldu.⁷⁵

⁷⁵ Bkz. İbn Hişam, Sire, 4/83; Taberi, 3/127

SON GÖREV

Kâinat Güneşi guruba meyl etmişti. Ayrılık yangını düşmüştü gönüllere. Hastaydı âlemler Sultanı. Rum diyarından hoş olmayan haberler gelmekteydi. Kâinat Sultanı, sevgili Üsame'sini yanına çağırды. “Git!” dedi “Babanın öldürüldüğü yerlere ve oraları atlarına çığnet.”

Baba Zeyd'in şehit edildiği yere gidecek olan orduya oğlu Üsame'yi komutan yapıyordu. Üsame henüz on sekiz yaşında bir delikanlıydı. Çok geçmeden itiraz sesleri duyulmaya başladı.

“İlk muhacirler dururken şu çocuk da kim ki, koca İslâm ordusuna komutan oluyor? Ebû Bekir'lere, Ömer'lere, Osman'lara, Ali'lere hiç on sekiz yaşındaki bir çocuk komutan olur mu?”

Kâinat Sultanına ulaştı itiraz sesleri. Hastalık sarıp sarmalamıştı mübarek bedenini. Hastalığın ateşi beyaz yüzü pembeye döndürmüştü. Bu vaziyette başına sardığı sarığı ile çıktı hutbeye. Üsame'sini değil, sanki tüm gençleri mü-

dafaa edercesine konuştu. Gençlere verdiği önemi, gençlerle kurduğu İslâm'ı anlatırcasına muterizlere seslendi.

Babasının komutanlığına da itiraz ettiklerini hatırlattı onlara. Sonra da itiraz edenlere dedi:

“Onun babası, benim için insanların en sevimlisiydi; ondan sonra da Üsame, bana en sevgili olandır.”

Hastalık her gün biraz daha artıyordu. Ayrılık hastalığıydı besbelli, veda hastalığıydı. Üsame bir taraftan ordusunu hazırlarken, bir taraftan da Sevgili'nin ziyaretine gitmeyi ihmal etmiyordu.

Genç komutan veda için Nur Sultan'ın yanına vardı. Konuşamıyordu. Ellerini semaya kaldırdı ve genç komutanının üzerine indirdi. Son dualarından birini ediyordu anlaşılan. Son dualarından birini bir gencin başarısı için yapıyordu. Sanki Üsame'si ile birlikte tüm gençler için Rabbine yakarıyordu.

Nur Sultan'ın son verdiği görevdi bu. Son görevi on sekiz yaşındaki bir delikanlıya tevdi etmişti. İslâm ordusunun komutasını...

O (aleyhissalâtu vesselâm) sancağı her zaman gençlere verdi.

Onun gençlere davranışlarındaki en önemli noktaydı, gençlere güvenmek ve onlara ciddi sorumluluklar vermek. O, kabiliyetine göre her gence sorumluluk verip her birini bir vazife ile görevlendirirdi. Onun yanındaki gençler âtil vaziyette büyümeyi beklemezlerdi. Büyürken yetişirlerdi, yetişirken öğrenirlerdi. O, gençlerin genç enerjilerini en güzel şekilde kullanırdı.

***

O (aleyhissalâtu vesselâm) *biliyordu*.

*Gençlerin kullanılmayan enerjilerinin, tatmin edilmeyen egolarının şiddet ve gerilim olarak ortaya çıkacağını...*⁷⁶

---

⁷⁶ Bkz. İbn Sa'd, *Tabakat*, 2/190

VE ONLAR GENÇTİ...

Dünyayı kucaklayan umutlar edindiklerinde,

Onlar gençti...

Henüz başağa durmamış ekin iken, bereketle verdiklerinde,

Onlar gençti...

Peygamberin etrafında yıldız yıldız saf olduklarında,

Onlar gençti...

Ebû Cehillerin kovdukları imana kalplerde vuslatı yaşattıklarında,

Onlar gençti...

Rahat denen gafleti dünyalarından attıklarında,

Onlar gençti...

Her biri bir ülkede iman çiçekleri açtırdıklarında,

Onlar gençti...

Onlar İslâm'ın ümit filizleriydi.

Yaşları on sekiz yirmilerdeydi. Nedense onları hep yaşlı zannettik, hep yaşlılar olarak hayal ettik. Bu büyük işleri yapanlar, bu zor engelleri aşanlar yaşlılar olabilir diye düşündük. Oysa onlar İslâm'a sevdalandıklarında, yurtlarından yuvalarından ayrıldıklarında, gençtiler.

Adları:

Abdullah, Cafer, Ammar, Mus'ab, Talha (radiyallâhu anhum)...

Dünyanın dört bir yanına savrulup iman çiçeklerini ren-garenk açtırıp, hayatı gurbet edip mezarları gurbette garip kaldığında,

Onlar Peygamber'in yetiştirdiği gül yüzlü, güzel genç-lerdi...

Onlar hâlâ genç...

Allah onlardan razı olsun...

Peygamberimiz buyurdu:

“Ashabından kime selam verirseniz kıyamete kadar ve-rilen selamları alır.”

Ey güzel insanlar! (radiyallâhu anhum)

Selam sizlere...

SON SÖZ

Gençlik denilen ilk tomurcuk, ergenliğin yeşermesiyle oluşur. Bu yeşerme anında genç, bir takım sorgulamaların içerisinde bulur kendini.

Bu dönemde birey, bebeklikten ve çocukluktan kurtulup kendini tanımaya, hayatı sorgulamaya ve kâinatı anlamaya başladığı bir dönemin içerisine girer. Çoğu kez bu değişimin getirdiği gelgitler, arayışlar ve kendini algılama çabası bireyi huzursuz ve agresif yapar. İşte bu noktada dışarıdan gelecek bir teselli ya da cevaplar silsilesi bu olumsuzlukların yavaşlamasına yardımcı olur.

İnsanın “Ben kimim, varlığımın sebab-i hikmeti nedir?” gibi sorduğu sorular silsilesinin ergenlikte artması ve bu dönemde bilinçaltında yoğun bir baskı şeklinde genci cenderesi altına alması sebebiyle, bu soruların o yaş evresinde cevaplanması aciliyet teşkil eder.

“Peygamberimiz gençlere nasıl davranırdı?” sorusu aslında bir gencin bu dönemde nasıl yetiştirilmesi, davranış-

larının ve tutumlarının ne yönde olması ile ilgilidir. Allah Resûlü, agresif yapıda olan bir gence şefkatle yaklaşarak, yapılan bir hatayı affederek veya onu gencin yüzüne vurmayarak aslında gencin psikolojik durumuna en uygun davranış modelini bizlere öğretmektedir.

Öte yandan Peygamberimiz, sadece gençlerin davranışlarını yönlendirmekle kalmamış, gençlerin en yoğun hissettiği boşluk hissi, hayatı önemsiz ve anlamsız bulma düşüncelerine karşı bir şeye tutunmaları konusunda da yol göstermiştir. İşte burada oluşan o boşluk, yavaş yavaş yerini bir doluluğa bırakırken, hayatın önemini kavratmaya başlamıştır.

Peygamberimizin gençlerle davranışında en önemli nokta gençlere hayatı önemli kılmasıdır. Hayata değerli anlamlar kazandırmasıdır.

Peygamberimizin bütün bu davranışları, şu an davranış psikolojisinin de öngördüğü gibi gençlere davranış konusunda, bilimin kabul ettiği kuramlarla paralellik arz etmesi, asırlar öncesinden belirlenen bu kuramların, ilahî bir eğitimin insanî boyutu olduğunun da göstergesini oluşturmaktadır.